

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director:****Prof. Deák – Székely Szilárd Levente****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, prof. Bărbuleț Narcisa Ioana, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** insp. gen. prof. Dărămuș Eugenia Marcela

lector univ. dr. Scheau Ioan

Tehnoredactare: aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Mihai Eminescu – o oră, o eternitate - Prof. Oltean Sabina Larisa	3
Învățarea științelor – abordări metodologice moderne – Prof. Nandrea Maria	4
Săptămâna europeană a competențelor profesionale 2018 la Liceul Tehnologic "Alexandru Domșa" Alba Iulia "Aleg VET" – Prof. Hoisan Bianca Elena	8
Activitate transnațională de învățare din România, din cadrul proiectului de parteneriat strategic Erasmus+ "Un homme sain dans un environnement sain" – Prof. Todor Cornelia	10
Statutul femeii în legislația elaborată în timpul domniei lui Al. I. Cuza – Prof. Cetean Daniela	11
Memorialul "Krecsák Szöllősi Adalbert" – fotbal cu bucurie și dăruire - Prof. Kerekes Ferenc	14
Distorsiuni în comunicare în procesul instructiv - educativ - Prof. Clucerescu Carmen Simona	16
Argumente pentru integrarea experimentului virtual în lecția de fizică – Prof. Buta Violeta	17
Regulile clasei – repere în crearea unui mediu favorabil de învățare – Prof. inv. primar Mărginean Adriana Lucia, prof. inv. primar Mărginean Gheorghe Vasile	19
Educația – lumină pentru viață – Prof. Arsu Ștefania Narcisa	21
Învățarea centrată pe elev – Prof. inv. primar Avram Margareta Paula	21
Valorificarea conținutului științific al textului istoric – Prof. Teompa Aviu Ștefan	33
Andrei Mureșanu – poet militant (II) – Prof. Poptelecan Călin	25
Modalități de integrare în comunitate a copiilor cu cerințe educaționale speciale – Prof. inv. preșcolar Chira Mihaela Ioana	28

Strategie de integrare a creierului: "Lasă norii emoției să treacă" – Prof. Maniu Valeria Angela	29	Studiu – modalități de integrare a copiilor cu CES în colectivul de elevi ai clasei – Prof. învă. primar Gligor Dana	40
Cultura românească în context european – Prof. Arsu Ștefania Narcisa	30	Spiritul ecologic la elevi – Prof. învă. primar Avram Margareta Paula	41
Promovarea tradițiilor prin activitățile cu preșcolarii – exemple de bună practică – Prof. învă. preșcolar Balea Livia Valentina	32	Opțional de educație financiară "Sunt mic și învăț munca să o valorific!" – Prof. învă. preșcolar Marcu Codruța Alina	43
Studiu – inovație și diversificare pentru o educație de calitate – Prof. învă. primar Marc Aurica	36	Mediul școlar – principalul sprijin al familiei - Prof. învă. preșcolar Matei Aniela Ioana	45
Școala mea - o școală incluzivă – Prof. Mihai Maria	38		

MIHAI EMINESCU – O ORĂ, O ETERNITATE

Prof. Oltean Sabina Larisa, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Pentru a sărbători 169 de ani de la nașterea „Luceafărului” poeziei românești, Mihai Eminescu, elevii din ciclul gimnazial și liceal au desfășurat emoționante activități cultural-artistice la Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia reunite sub denumirea: ”Mihai Eminescu – o oră, o eternitate”. Activitățile au urmărit implicarea unui număr generos de elevi în acțiuni menite să faciliteze atât aprofundarea cunoștințelor despre iubitul nostru poet, Mihai Eminescu, cât și creșterea interesului copiilor pentru opera eminesciană.

Săptămâna 14 -18 ianuarie 2019, dar îndeosebi ziua de 15 ianuarie 2019 a stat sub semnul omagierii poetului Mihai Eminescu și a poeziei sale, menite a fi ascultată cu sufletul, prin recitări, prezentări PowerPoint cu aspecte din viața ”poetului nepereche”, dezbateri, transpunerea mesajului eminescian în plan grafic și muzical. Elevii sportivi au susținut un „maraton” al poeziei eminesciene, recitând, timp de o oră, în mai multe clase paralele, poezii scrise de Mihai Eminescu. De asemenea, au fost prezentate creații literare și plastice ale elevilor dedicate lui Mihai Eminescu. Proiectul educațional a fost coordonat de către doamnele profesoare Oltean Larisa și Mureșan Roxana, iar de pregătirea activităților și îndrumarea elevilor s-au ocupat profesorii din diferite arii curriculare: Mateica Daniela, Giurgiu Dorina, Lăncrănjan Dafina, Jurca Mirela, Coș Daniela, Doroga Marcela, Mircea Dana, Pașca Anamaria, Constantin Loredana, Țuculete Marinela, Mărcuș Corneliu, Costea Cristina, Cristea Lucia, Sârbu Liliana, sprijiniți de colegii lor Nicușor Marcu și Simona Todoran, directori ai unității de învățământ.

ÎNVĂȚAREA ȘTIINȚELOR – ABORDĂRI METODOLOGICE MODERNE

Prof. Nandrea Maria, Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu” Alba Iulia

În cadrul programului de formare continuă „Învățarea științelor – abordări metodologice moderne” furnizat de către Centrul de Evaluare și Analize Educaționale București la care am participat s-a pus accentul pe predarea bazată pe investigație. În acest sens cadrele didactice au fost familiarizate cu acest mod de predare.

Concret, în colaborare cu Societatea Română de Fizică, furnizorul de program Centrul de Evaluare și Analize Educaționale București a realizat o platformă pentru predarea fizicii la gimnaziu. În anul școlar 2017-2018 s-a modificat programa la fizica - gimnaziu, iar această platformă este de un real folos cadrelor didactice care predau această disciplină. În acest moment se lucrează la o platformă pentru disciplina chimie-gimnaziu.

Redau mai jos o altă abordare a predării unității de învățare Reacții chimice. Ecuația reacției chimice din perspectiva acestui program de formare continuă.

Unitatea de învățare: Reacții chimice. Ecuația reacției chimice

Lecția 1. Evaluarea inițială a situației de învățare, formarea unei prime reprezentări a situației de rezolvat.

Secvența a I-a: Evocare–Anticipare

Ce știu sau cred eu despre asta?

JURNAL DE REFLECȚIE

A fost o lecție: A fost o lecție de evaluare inițială a situației de învățare, formarea unei prime reprezentări a situației de rezolvat, având ca obiectiv al unității de învățare sesizarea modelului (conceptual, material, procedural) de exersat.

Am utilizat:

- conversație dirijată despre fenomene fizice și chimice;
- experimentul din fișa de lucru A2L1 (prezentare);
- organizarea clasei pe grupe;
- planificarea activităților.

Bine a fost:

- că elevii au înțeles ce au de făcut;
- că s-au organizat și că știu ce au de făcut.

Dificil a fost:

Dificil a fost să mobilizez și să îndrum toți elevii pentru realizarea sarcinilor de lucru. Discuțiile cu fiecare grupă pentru a putea derula experimentul din fișa de lucru A2L1.

Interesant a fost: implicarea elevilor în Activitatea 2

Aspectele nereușite au fost: că timpul unei ore normale de curs (50 minute) a fost prea scurt pentru a lăsa elevii să-și clarifice experimentul din fișa de lucru A2L1, înainte de a începe experimentul la masa de lucru.

Schimbările produse au vizat: Schimbările produse au vizat o învățare din plăcere și faptul că elevii au avut sentimentul satisfacției proprii activității.

Am înțeles: Am înțeles că elevii au nevoie de timp pentru ca în fiecare lecție să se promoveze gândirea critică.

Din cele învățate la cursul de formare, am aplicat:

Din cele învățate am aplicat: Strategia bazată pe investigația științifică, experimentul de laborator și conversația dirijată.

În lecția următoare: Elevii vor utiliza experimentele pentru o nouă etapă de învățare.

Cred că:

Pentru a ajunge să efectueze experimente utile, elevii trebuie aibă timp, să le poată repeta, să poată sesiza aspectele ce sunt importante din experiment pentru tema lecției (altfel i-ar putea interesa culoarea balonului, construcția balanței, etc. aspecte ce nu au nici o relevanță pentru obiectivele lecției. Insistențele cadrului didactic deranjându-i de la ce îi preocupă pe ei!).

Observațiile și concluziile parțiale din lecția aceasta ar trebui să constituie un pas pentru obținerea de noi informații despre modalitățile de reprezentare/ scriere a reacțiilor chimice.

Lecția 2. Identificarea componentelor modelului de exersat

Secvența a II-a a unității de învățare: Explorare–Experimentare.

Cum se potrivește această informație cu ceea ce știu sau cred eu despre ea?

JURNAL DE REFLECȚIE

A fost o lecție: A fost o lecție de dezvoltarea strategiilor de explorare – interogare a situațiilor-problemă, implicând elevii în activități de identificare a componentelor modelului de exersat (concepte, secvențe, proceduri). Plecând de la observațiile și concluziile parțiale din lecția anterioară (legea conservării masei), elevii încearcă să obțină noi informații despre modalitățile de reprezentare/ scriere a reacțiilor chimice. practică prin care elevii aduc informații din diverse surse (legate de răspândire, descoperire, utilizări) cât și prin experimentul de laborator. Profesorul poartă discuții cu fiecare grupă pentru a ordona informațiile aduse.

A fost o lecție interesantă, din care am învățat multe.

Am utilizat:

- fișa A1L2 și fișa de lucru A2L2;
- ca metodă didactică am utilizat „învățare prin investigație”; învățarea utilizând modele;
- discuțiile desfășurate în activitățile pe grupe a favorizat dezvoltarea competențelor de investigare a realității și de deliberare pe plan mental. În general, s-a indus la elevi o atitudine activă, orientată spre formare de deprinderi practice și rezolvare de probleme concrete, care să dezvolte gândirea și creativitatea, comunicarea a fost benefică procesului de învățare (s-au dezvoltat competențe de comunicare);
- elevii au fost implicați activ în procesul de învățare, la un nivel accesibil, ceea ce le-a oferit sentimentul satisfacției și o învățare cu plăcere.

Bine a fost că:

- au fost învățate lucruri noi

Dificil a fost: realizarea trecerii logice de la legea conservării masei la legea conservării numărului de atomi, să țin cont de experiențele elevului.

Interesant a fost: Interesant a fost diversitatea de idei și experiențe propuse de elevi.

Aspectele nereușite au fost: Elevilor le plac modelările și pierd obiectivele lecției.

Schimbările produse au vizat: Schimbările produse au vizat o învățare din plăcere și faptul că elevii au avut sentimentul satisfacției.

Am înțeles: Am înțeles că elevii au nevoie de timp pentru ca în fiecare lecție să se promoveze gândirea critică.

Din cele învățate la cursul de formare, am aplicat: modelarea, cercetarea, investigația, conversația dirijată etc.

În lecția următoare: voi fi mai atentă în ghidarea elevilor în conceptualizarea noțiunilor de: reacție chimică și ecuație chimică, implicând elevii în raportul dintre partea experimentală și timpul alocat. Cred că:

- pentru a înțelege mai bine, elevii au nevoie să învețe prin experiențe proprii și să utilizeze reprezentări vizuale și intuitive, să modeleze;
- este foarte important ca elevii să aibă respect pentru rigoarea științifică.

Lecția 3: Organizarea datelor obținute prin exersare. Compararea cu modelul original

Secvența a III-a unității de învățare: Reflecție–Explicare

Cum sunt afectate convingerile mele de aceste idei?

JURNAL DE REFLECȚIE

A fost o lecție: A fost o lecție ce vizează dezvoltarea la elevi a capacităților de analiză, sinteză și evaluare în structurarea noilor cunoștințe, prin formularea unor generalizări (definiții, reguli etc.).

Am utilizat:

- fișele de lucru utilizate în lecțiile anterioare;
- conversația euristică, în conceptualizarea noțiunilor de: reacție chimică și ecuație chimică, implicând elevii în activități care să le permită să răspundă la întrebările „Cum recunosc reacțiile chimice? Cum pot descrie ce se întâmplă într-o reacție chimică?” „Pot scrie o reacție chimică?”

Bine a fost:

- ca urmare a întrebărilor elevilor, pe parcursul desfășurării lecției, intervențiile pe care le-am avut au avut rolul de a dezvolta gândirea critică a elevilor și metacogniția, de a încuraja auto-dirijarea și autoreglarea învățării, ca fundamente ale unei învățări de profunzime și autentice.

Dificil a fost:

- ca elevii să-și realizeze singuri în prima etapă răspunsurile, munca pe grupe i-a angajat emoțional ceea ce a ușurat procesarea noilor informații, formarea unor noi abilități și dezvoltarea competențelor de investigare/ cercetare.

Interesant a fost:

- stimularea gândirii critice care se știe că apare când nu există mentalitatea “unicului răspuns corect”;
- învățarea s-a îmbunătățit.

Aspectele nereușite au fost: Aspectele nereușite au fost că timpul alocat a fost prea scurt pentru a lăsa elevii să meargă în ritmul propriu și să elaboreze generalizările necesare.

Schimbările produse au vizat: Schimbările produse au vizat o învățare din plăcere și faptul că elevii au avut sentimentul satisfacției.

Am înțeles: Am înțeles că elevii au nevoie de timp pentru ca în fiecare lecție să se promoveze gândirea critică. Învățarea și gândirea critică au fost stimulate prin activitatea individuală și în echipă deoarece cunoștințele nou învățate au fost aplicate în rezolvarea unei sarcini de lucru realizabile de către elevi și cu grad de dificultate adecvat particularităților de vârstă.

Din cele învățate la cursul de formare, am aplicat:

Din cele învățate am aplicat: Strategia bazată pe investigația științifică.

În lecția următoare: Se va acorda o atenție deosebită valorificării cunoștințe deja însușite, procesului de sistematizarea, consolidarea și comunicarea/prezentarea noilor cunoștințe, prin aplicarea și transferul enunțurilor generale.

Cred că:

- este foarte important ca elevii să aibă respect pentru rigoarea științifică, să fie pregătiți pentru dezbateri cu argumente științifice, să formuleze și să demonteze judecăți greșite. Observația științifică, evaluarea argumentelor și a dovezilor, folosirea analizei și a investigației, aplicarea gândirii critice trebuie să fie utilizate spontan de către elevi, să devină un obicei pentru aceștia.

Lecțiile 4, 5, 6 Testarea modelului obținut. Extinderea sferei noilor cunoștințe

Secvența a IV-a unității de învățare: Aplicare–Transfer

Ce convingeri îmi oferă această informație? Ce anume pot face în alt fel acum, când dețin această informație?

JURNAL DE REFLECȚIE

A fost o lecție: A fost o secvență practică care a avut ca scop: extinderea sferei noilor cunoștințe, comunicarea rezultatelor, evaluarea calității învățării, valorificarea noilor cunoștințe.

Au vizat sistematizarea, consolidarea și comunicarea/prezentarea noilor cunoștințe, prin aplicarea și transferul enunțurilor generale stabilite în etapa anterioară. Au urmărit dezvoltarea interesului și capacității elevilor de valorificare a noilor cunoștințe/competențe în rezolvarea de probleme practice și teoretice.

Am utilizat:

- materialele didactice necesare activităților din fișele de lucru A2L4 și A2L5;
- ghidarea prin fișe de lucru A2L4, A2L5 și A1L6 și conversație dirijată activitatea de învățare pentru a dezvolta gândirea critică a elevilor și metacogniția, de a încuraja auto-dirijarea și autoreglarea învățării, ca fundamente ale unei învățări de profunzime și autentice;
- activitățile pe grupe care să dezvolte gândirea și creativitatea, comunicarea a fost benefică procesului de învățare (s-au dezvoltat competențe de comunicare).

Bine a fost: - elevii chiar distrându-se au învățat lucruri noi;

- elevi au dezvoltat numeroase competențe constructive.

Dificil a fost: îndrumarea elevilor pentru realizarea sarcinii de lucru. Elevii au lucrat pe grupe sau individual sub îndrumarea cadrului didactic, fiind nevoie să se intervină adeseori în activitatea elevilor, uneori cu întrebări sau cu explicații. Atenția distributivă a cadrului didactic.

Interesant a fost:

- diversitatea de idei și experiențe ceea ce au fost evidențiate la finalizarea secvenței;
- modul în care s-a îmbunătățit activitatea elevilor, cunoștințele și experiențele lor anterioare, permițându-le acestora să lege ceea ce știu deja de noile informații.

Aspectele nereușite au fost:

- timpul a fost prea scurt pentru a lăsa elevii să meargă în ritmul propriu.

Schimbările produse au vizat:

- o învățare din plăcere și faptul că elevii au avut sentimentul satisfacției.

Am înțeles:

- că elevii au nevoie de timp pentru ca în fiecare lecție să se promoveze gândirea critică;
- implicarea activă a elevilor în propriul proces de învățare contribuie la formarea și dezvoltarea competențelor urmărite;
- învățarea și gândirea critică au fost stimulate prin activitatea practică.

Din cele învățate la cursul de formare, am aplicat: „Modelul integrat de învățare bazat pe investigație propus în cadrul acestui curs, țintește spre un tip de organizare a procesului învățării care să centreze în mod real activitatea educațională pe elev, să-l familiarizeze cu procesul cunoașterii științifice și să-i dezvolte astfel competențe durabile.”

În lecția următoare:

Cred că:

Învățarea bazată pe investigație facilitează dezvoltarea învățării de profunzime și motivarea intrinsecă a elevului, deoarece, prin gândire critică, elevii integrează informațiile noi în structura cognitivă existentă, sau schimbă această structură în funcție de noile informații dobândite, realizând astfel legături/conexiuni între informațiile noi și cunoștințele existente. Elevii ajung astfel să-și dezvolte abilități de a învăța să învețe.

La sfârșitul acestei unități de învățare elevii au fost încântați de acest mod de abordare a noțiunilor noi. Ideile preluate din fișa de final:

”Mi-au plăcut foarte mult orele acestea, nici nu știu când au trecut 2 ore, a fost o încântare”.

Cătălina

”Mi-a plăcut această lecție, în special partea unde am observat cu ochii liberi reacțiile chimice”.

Alexandra

”A fost cea mai frumoasă și interactivă oră de până acum la chimie”. Adrian

”A fost o oră interesantă pe care am înțeles-o.” Ioan

”Sper să mai facem astfel de ore, că mi-a plăcut” . Elena

”Mi-a plăcut ideea de împărțire a clasei în grupe de practică și grupe de teorie. A fost interesant modul de învățare. Sper să mai facem ore de genul acesta.” Maria

SĂPTĂMÂNA EUROPEANĂ A COMPETENȚELOR PROFESIONALE 2018 LA LICEUL TEHNOLOGIC “ALEXANDRU DOMȘA” ALBA IULIA ”I CHOOSE VET!/ ALEG VET!”

Prof. Hoisan Bianca Elena, Liceul Tehnologic “Alexandru Domșa” Alba Iulia

Săptămâna Europeană a Competențelor profesionale/European Vocational Skills Week 2018 este o inițiativă a Comisiei Europene având ca scop creșterea atractivității educației și formării profesionale (VET) și a fost o oportunitate pentru organizația noastră de a contribui la îmbunătățirea profilului VET în comunitate și în particular de a promova imaginea școlii.

În cadrul acestei acțiuni am organizat și înregistrat un eveniment numit ”I choose VET!/ Aleg VET”.

Au fost organizate activități pe parcursul a două zile cu scopul de a promova învățământul profesional și tehnic, precum și pentru a împărtăși experiențele de care au beneficiat elevi și profesori ai liceului nostru prin programul Erasmus+, domeniul VET.

În prima zi am organizat evenimentul numit ”**Ziua VET**” în cadrul căruia, elevi din clasele a VIII-a au fost invitați să devină, pentru o zi, elevi în liceul nostru și au participat la activități practice în laboratoarele și atelierele specifice calificărilor pe care școala noastră le oferă fiind îndrumați și informați de către profesori cu sprijinul unor elevi voluntari.

Elevii de liceu și de învățământ profesional au împărtășit experiența de elev colegilor din învățământul gimnazial. Fiecare elev de liceu și-a asumat rolul de mentor pentru oaspeți, prezentând spațiile de învățare (laboratoare de electronică, electrotehnică, ateliere de pregătire practică pentru domeniile electromecanică, mecanică, mecanică auto). Elevii de gimnaziu nu au fost simpli vizitatori, ci au experimentat rolul de elev al învățământului profesional și tehnic, participând la ore de specialitate. Elevii VET au explicat colegilor lor mai tineri ce au învățat să facă, ce știu, ce activități practice au desfășurat în laboratoarele de specialitate. Una dintre cele mai atractive activități a fost construirea și programarea roboților Lego Mindstorms și folosirea softului Arduino, utilizat pentru controlul roboților, sub îndrumarea elevilor VET. De aceste activități au fost interesați atât băieții, cât și fetele. Feedback-ul din partea elevilor participanți a fost unul pozitiv, referitor atât la activitățile la care au participat, cât și la imaginea școlii noastre.

Pentru maximizarea impactului s-a realizat și o expoziție de produse realizate de către elevi în timpul orelor de pregătire practică. Expoziția a avut și o componentă interactivă, realizată și coordonată de către o echipă de elevi din școala noastră. De asemenea, în cadrul acestei expoziții, a fost realizat un stand dedicat proiectelor Erasmus+, cu materiale pregătite de către elevii și profesorii care au participat la activitățile desfășurate în cadrul acestor proiecte. Au fost prezentate trei proiecte aflate în implementare la noi în școală:

- Proiectul “**Successful Apprentices, Best Employees!**” / “**Practicieni de success, angajați de top!**”, 2017-2018, Acțiunea KA1, Proiecte de mobilitate-Formare profesională (VET). În cadrul acestui proiect au fost organizate 3 fluxuri de stagii de practică în străinătate

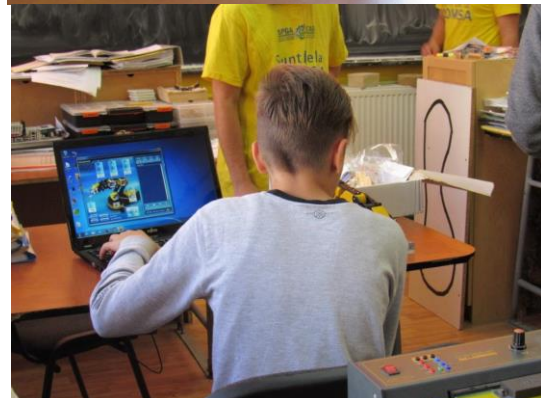
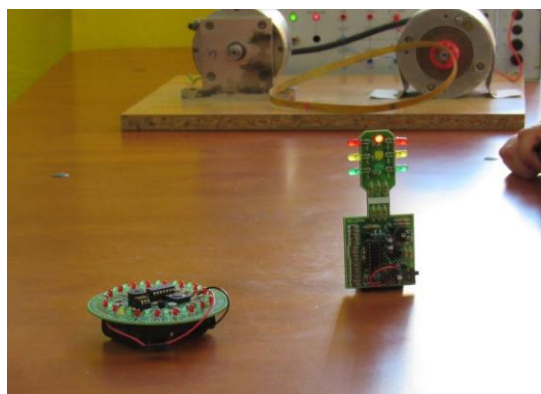
- Proiectul “**TECHnical partNership towards Innovation and Cooperation for VET**”/“**Parteneriat în domeniul tehnic pentru Inovare și Cooperare în IPT**” - **TECHNIC, 2017-2019, Acțiunea cheie 2 (KA2), Parteneriat strategic în domeniul formare profesională – VET**. În acest proiect suntem parteneri cu ISJ Alba și Consiliul Județean Alba și obiectivul general al proiectului este creșterea atractivității Învățământului Profesional și Tehnic pentru elevi și părinți.

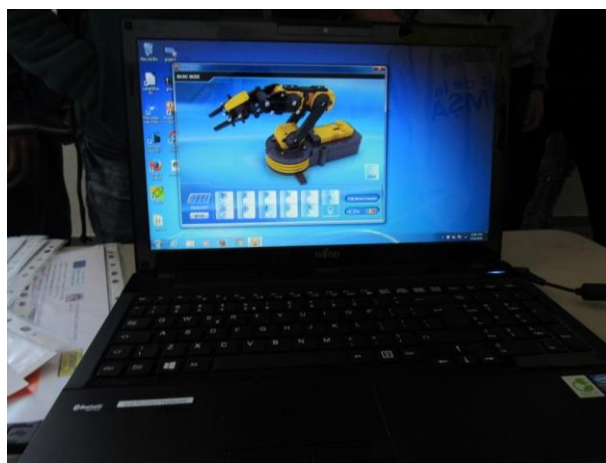
- Proiectul ” „**Innovating New Teaching Techniques for Our Future Schools**”/

„Tehnici inovatoare de predare pentru școala viitorului” – INTERNET, 2018-2020, Acțiunea cheie 2 (KA2), Parteneriate școlare.

Acest eveniment a fost promovat și ulterior diseminat, folosind mai multe canale de promovare și diseminare: afișe, rapoarte oficiale, ședințe cu părinții, anunțuri online pe site-ul și pagina de Facebook a școlii, pe paginile de Facebook ale proiectelor Erasmus+, presa locală și nu în ultimul rând pe site-ul Comisiei Europene dedicat acestui eveniment.

Acțiunea ”Ziua VET” face parte dintr-o serie de activități pe care școala noastră le desfășoară cu scopul promovării Învățământului profesional și tehnic dar și pentru consilierea și orientarea în carieră a absolvenților de gimnaziu.

ACTIVITATEA TRANȘAȚIONALĂ DE ÎNVĂȚARE DIN ROMÂNIA, DIN CADRUL PROIECTULUI DE PARTENERIAT STRATEGIC ERASMUS+ „UN HOMME SAIN DANS UN ENVIRONNEMENT SAIN”

Coordonator proiect, prof. Todor Cornelia, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș

În perioada 7-14 octombrie 2018 s-a derulat, la Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș, a treia activitate transnațională de învățare din cadrul proiectului de parteneriat strategic Erasmus+ „Un homme sain dans un environnement sain”. Proiectul, implementat în perioada 01.09. 2017-31.08.2019, își propune să îmbunătățească cunoștințele elevilor despre alimentația sănătoasă și dezvoltarea durabilă, să demonstreze impactul activităților umane asupra mediului, să dezvolte la

elevi abilitați și competențe care să le schimbe obiceiurile alimentare, comportamentul față de mediul înconjurător, implicarea în activități sportive.

La începutul lunii octombrie 2018 colegiul din Sebeș a fost gazdă pentru un număr de 40 de liceeni și profesorii lor din țările partenere ale proiectului (Polonia, Italia, Portugalia). Urări de bun venit, de ședere plăcută și rodnică au fost adresate întregului grup de 72 de elevi și profesori implicați în mod direct în proiect de către Președintele Consiliului Județean Alba, domnul Ion Dumitrel, de către Primarul și Vice-primarul Municipiului Sebeș, de către conducerea Colegiului Național "Lucian Blaga" Sebeș.

În această săptămână au fost organizate ateliere și dezbateri precum „Moduri de reducere a poluării solului, apei și aerului”, „Hidrocentralele, sursă nepoluantă de obținere a energiei electrice”, „Plante sălbatice comestibile”. S-a lucrat, în grupe internaționale, la afișul proiectului, dar și la strângerea materialelor pentru filmul „Un mediu sănătos, este posibil?” Au fost organizate vizite și excursii didactice la fabrica de ceaiuri Fares Orăștie, la un centru de colectare de maculatură, la Centrala Hidroelectrică de la Șugag și barajele Petrești, Săsciori, Tău, la Vâltoarea de la Dobra. Am profitat de aceste deplasări pentru a le prezenta prietenilor noștri repere turistice ale zonei și ale țării: Cetatea Alba Carolina, Valea Frumoasei, Castelul Huniazilor, Cetatea Devei. Întregul grup s-a deplasat în Pădurea Mare a Sebeșului, unde au fost plantați un număr de 280 de puieți. Dintre activități nu puteau lipsi cele legate de alimentația sănătoasă. Astfel, s-a vizitat o presă de obținere a uleiului presat la rece și s-au degustat produse naturale sănătoase, în cadrul unei vizite la Daia Româna.

A fost o săptămână plină, în care s-au dezvoltat abilități și competențe, s-au legat și consolidat prietenii, s-au realizat lucruri noi și interesante, ale căror amintiri sperăm că nu se vor șterge prea curând din mintea și sufletul participanților. Pentru toate acestea, noi, echipa de elevi și profesori implicați în acest proiect, spunem cu toată convingerea ”Mulțumim, Erasmus+!”

„Material realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene. Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autoarei, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.”

STATUTUL FEMEII ÎN LEGISLAȚIA ELABORATĂ ÎN TIMPUL DOMNIEI LUI AL. I. CUZA

Prof. Cetean Daniela, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Domnia lui Al.I.Cuza se remarcă printr-o mare complexitate și modernitate, datorate reformelor inițiate de acesta în toate domeniile vieții economice, sociale, culturale. Toate măsurile de unificare instituțională au fost dublate de reforme care urmăreau modernizarea țării și apropierea acesteia de țările Apusului. Reforma se întâlnește în cele mai profunde aspecte ale societății, motiv pentru care domnia lui Al.I.Cuza demarează modernizarea structurilor României și transformarea treptată a acesteia într-un stat european.

Un aspect interesant al domniei lui Cuza este legat de modul în care se reflectă statutul femeii în legislația vremii, atât în cea moștenită de Cuza cât și în cea elaborată în cei 7 ani de domnie ai acestuia.

Femeia mijlocului secolului al XIX-lea are un statut specific grupului social căruia îi aparține, în care s-a născut și în care trăiește. Izvoarele istorice oferă informații mult mai generoase și mai exacte despre femeile din înalta societate comparativ cu celelalte plasate la baza ierarhiei sociale. Situația primelor este deosebită, deoarece ele se bucură de privilegii dobândite prin naștere, dar și prin lege, pe când celelalte vor fi nevoite să trăiască în aceleași mentalități medievale. Cu toate acestea, schimbările fundamentale în statutul femeii nu se vor produce în acea vreme „prin forța legii”, ci prin transformarea lentă a mentalității. Iar această schimbare treptată s-a făcut sub incidența modului de viață occidental care a pătruns în Principatele Române. Femeia din vârful piramidei sociale va ieși cu timpul în lume, iar rolul ei în viața mondenă devine esențial.

Prin prevederile legale, femeia mijlocului de secol XIX este lipsită de drepturi politice și acest lucru va rămâne neschimbat pentru multă vreme. Dar acest aspect nu înseamnă confirmarea neimplicării femeii în reglarea balansului de putere al societății.

Și prin legislația dată în vremea domniei lui A.I.Cuza, femeia este privată de drepturi politice, accesul la funcții în stat îi este prohibit. Dar nu era un lucru nelalocul lui întrucât în întreaga lume era aceeași situație. Deci, din acest punct de vedere Principatele Unite nu făceau opinie separată. Femeile trăiau într-o lume dominată de bărbați și aceștia nu ar fi permis pentru nimic în lume un concurent, chiar dacă recunoșteau meritele excepționale ale unora din femeile puternice ale vremii.

Femeia care provenea dintr-un mediu bogat era protejată prin lege. Apartenența la o familie bine poziționată social atrăgea după sine un statut privilegiat. Femeia avea o avere proprie, moștenită sau primită și Codul civil al lui Cuza, cât și legislațiile de la începutul secolului XIX, conțineau măsuri stricte pentru apărarea condiției materiale a femeii.

Zestrea „era averea femeii”. Capul familiei trebuia să-și înzestreze fiica conform rangului și bogăției sale. În cazul morții tatălui, moștenitorii preiau obligatoriu această sarcină. Prin căsătorie bărbatul devine administratorul averii femeii, dar familia nu se bucura decât de veniturile anuale aduse de aceste bunuri. Soțul devine prin lege răspunzător pentru pierderea sau deteriorarea, din vina sa, a zestrei. În cazul în care averea era prost administrată, soția, secondată de consiliul familiei, putea cere separația bunurilor devenind ea însăși administrator. În cazul unui divorț, soțul este nevoit să înapoieze zestrea intactă, e obligat să întrețină copiii și să-i căpătuiască. Soția preia aceste funcții doar dacă soțul este sărac. La moartea mamei copii sunt aceia care moștenesc zestrea, nu soțul. Toate aceste prevederi sunt redată în Codul Civil al lui Cuza, care preia însă legile aflate în vigoare până atunci. Se observă însă foarte clar faptul că femeia bogată este apărută de lege de eventualele abuzuri ale soțului în ceea ce privește modul în care îi este administrată averea moștenită.

Pe lângă zestre femeia mai poate deține și **expropica**, „averea mișcătoare și nemișcătoare în afara zestrei”. Expropica este stăpânirea ei de drept exclusiv, o poate vinde, închiria, dăruie, după cum crede de cuviință.

La aceste prevederi pe care Cuza le păstrează din legislația anterioară, Codul civil va adăuga faptul că înainte de celebrarea căsătoriei, se vor încheia prin tribunal, **convenții matrimoniale** care să garanteze aceste lucruri.

Se poate observa prin urmare că femeia este protejată preferențial din punct de vedere economic, în funcție de mediul social din care provine. Și numai în ultimă instanță, în cazuri grave poate pierde averea pe care o deține. Ea nu poate fi deposedată decât pentru o vină foarte mare: crimă, atentat la viața soțului, adulter dovedit cu martori la judecată. Acestea erau prevederile Codurilor Caragea și Calimachi. Prin Codul Civil al lui Cuza se mai aduce o modificare, **adulterul** nemaifiind un motiv de deposedare. Averea confiscată nu revine niciodată soțului dacă femeia are copii, ci acestora.

Textele legislației civile atestă faptul că statutul femeii în acea perioadă nu poate fi separat de grupul familial din care provine. Ea poartă cu sine o parte a patrimoniului tatălui, prestigiul

familiei acestuia pe care îl transmite urmașilor săi, ce au exclusivitate la moștenire. Acest rol al femeii, extrem de important, de „transmițător” a împiedicat marginalizarea socială pe motive de sex. Forța economică a femeii este receptată ca o amenințare de unii analiști ai fenomenelor sociale contemporane epocii. Ion Ghica, într-unul din articolele sale amintește de „foarte deseale căsătorii din interes pentru zestrea femeii, care îl pun pe bărbat în poziția umiltoare dinaintea femeii dintr-al cărei venit va trăi”. Astfel el ajunge la discreția capriciilor și exigențelor femeii.

Influența occidentală în Principate este vizibilă și în ceea ce privește modul în care e concepută femeia. Ea nu devine doar un ornament al saloanelor mondene. O atenție deosebită se acordă educării acesteia, învățământului feminin. Despre egalitatea educației amintesc și programele revoluției pașoptiste. Al.I.Cuza se raliază acestei idei. Prin legea instrucțiunii publice el decreteează că învățământul primar este gratuit și obligatoriu pentru toată lumea. Nu se mai fac delimitări exclusiviste. La nivelul înaltei societăți femeile se emancipează nu numai prin accesul la instrucție ci și prin implicarea lor în tot felul de activități sociale, comitete de patronaj, saloane literare, activități de caritate. Astfel, femeia evadează în spații sociale mai largi care-i sporesc gradul de independență și de afirmare. În plus femeia acestei perioade are și implicări în scena politică, chiar dacă mai discrete, femeile bogate vor avea simpatii politice, fie liberale, fie conservatoare și chiar vor încerca pentru soții lor să obțină avantaje și posturi cât mai înalte.

Fără drepturi politice, femeile sunt însă foarte active în propaganda politică. Le întâlnim ca spectatori în adunările ad-hoc din 1857 și apoi la celelalte evenimente importante din timpul domniei lui Cuza.

Un alt aspect deosebit care arată că modernizarea structurilor instituționale impuse de domnia lui Cuza a fost completată și de modificări în statutul femeii, este **restrângerea afluenței tinerele spre mănăstiri**. Această măsură se înscrie pe linia laicizării structurilor statului, tendință foarte răspândită în Europa acelor timpuri, pornindu-se de la domnia napoleoniană. La mijlocul secolului trecut exista încă o tendință accentuată ca tinerele fete care nu puteau fi înzestrate de părinți conform rangului lor să fie trimise la o mănăstire. Un alt motiv puternic era cel religios: familiile numeroase trimiteau la mănăstire o fată, ca un fel de jertfă plătită divinității pentru păcatele lor. Al.I.Cuza a restrâns această afluență spre mănăstiri limitând vârsta de intrare în respectivele lăcașe la peste 40 de ani pentru femei.

Prin legislația dată în timpul domniei sale, Cuza a încurajat ideea că femeia trebuie educată, cizelată, ea făcând parte din societate românească ce se grăbește să devină europeană. Dar această preocupare este strict legată de aspectul de clasă. Femeia rafinată, cultă, care poate reprezenta cu succes un bărbat și patria sa trebuia să facă parte și din elita socială, aceasta fiind principala cale de propulsare pentru ea. Astfel, Cuza a fost tributar concepției din epocă și nu a depășit-o decât prin unele amendări ale situației femeii, amendări care însă nu periclita statutul bărbatului în societate.

Cuza era de părere că femeia trebuia să se cultive, atât prin școală, cât și prin studiu individual, dar că nu își poate neglija treburile familiale. Și la fel ca majoritatea oamenilor politici ai vremii, Cuza a considerat că menirea principală a femeii este educarea și creșterea copiilor, dar nu a făcut din aceasta singura responsabilitate. A fost plăcut impresionat de implicările sociale ale femeilor, având un foarte bun exemplu în soția sa, Elena Cuza. Concepția sa dovedea clar o deschidere spre Occident și spre acea parte a Europei care începea să respecte femeia pentru celelalte calități ale ei, exceptându-le doar pe cele materne.

Statutul social al femeii în a doua jumătate a secolului al XIX-lea evoluează odată cu societate însăși. Începând cu această epocă femeile aparținând elitei își câștigă libertatea de a se mișca în societate, conduce și influențează covârșitor viața mondenă, participă la viața politică, chiar dacă nu are drepturi politice, patronează viața artistică și mișcările modernizatoare, militează pentru realizarea idealurilor unioniste, se preocupă de propria educație și joacă un rol esențial în viața privată.

BIBLIOGRAFIE

- 1.Ciupală, Alin, *Despre femei și istoria lor în România*, București, Ed. Humanitas, 2003

- 2.Olariu, Elena, *Statutul femeii la mijlocul veacului al XIX-lea*, București, prelegere la Facultatea de istorie, București, 2004
3.Rădulescu-Valasoglu, Irina, *Al.I.Cuza și politica europeană*, Ed. Academiei R.S.R., 1974.
4.Iorga, Nicolae, *Viața femeilor din trecutul românesc*, București, 1910
5.Codicele civil, ediție oficială, București, 1965

MEMORIALUL "KRECSÁK SZÖLLŐSI ADALBERT" – FOTBAL CU BUCURIE ȘI DĂRUIRE

Profesor Kerekes Ferenc, Colegiul Național "Bethlen Gábor" Aiud

"Să joci fotbal este foarte simplu, dar să joci un fotbal simplu este cel mai dificil lucru".- Johan Cruyff

Pentru că adună grupuri sociale masive, fotbalul creează facilitatea de a te bucura împreună, de a te juca împreună, de a petrece împreună. Jocul de fotbal a căpătat amploare pentru că este mult mai spectaculos și mai imprevizibil decât alte jocuri, cu o mare doză de neprevăzut și cu o extrem de mare deschidere spre tactică, strategie, rezolvări individuale spectaculoase.

În anul școlar 2017-2018, în amintirea d-l. Krecsák Szöllősi Adalbert, ne-am hotărât să organizăm un turneu de fotbal pe teren redus, chiar și cu invitarea unor echipe de fotbal din orașe înfrățite cu Aiudul, precum Gyomaendrőd și

Soltvadkert.

Născut la data de 30 martie 1951, Krecsák Szöllősi Adalbert a fost viceprimar la Aiud în mandatul 2008-2012, era căsătorit și avea doi copii. A terminat studiile la Colegiul Național "Bethlen Gábor" din Aiud, apoi s-a înscris la Institutul Politehnic din Iași, unde a absolvit cu succes Facultatea de Inginerie Chimică și un curs de utilizare a izotopilor radioactivi. A fost șef de laboratoare la SC Metalurgica SA, de profesie inginer chimist. A fost de asemenea primul funcționar public, care a reușit să adune la un loc mai multe echipe de fotbal reprezentative ale școlilor aiudene, să invite o echipă de fotbal din Gyomaendrőd, Ungaria și să organize un turneu de fotbal internațional denumit Cupa Tineretului în anul 2011, cu ocazia Serbării Sportive din grădina Colegiului Național "Bethlen Gábor" Aiud.

Copii au nevoie să socializeze în grup, să se întâlnească și să se cunoască. Pentru a satisface „starea de bine” a elevilor din zilele noastre ne-am gândit și noi să organizăm un turneu de fotbal cu scopul promovării jocului cu mingea rotundă în vederea participării la un turneu amical, desfășurat pe teren redus cu iarbă sintetică. Jocul de fotbal fiind un joc sportiv spectaculos bazat pe măiestrie, capacitate biologică și stare de sănătate a practicanților, ne-am propus realizarea unei atmosfere de sărbătoare pentru copii, părinți și pentru toți cei interesați.

În urma mai multor consultări la nivel local, prin depunerea unor proiecte și prin atragerea de fonduri nerambursabile, am reușit doi ani la rând să organizăm acest memorial de fotbal, unde mai multe echipe reprezentative de liceu din municipiul Aiud s-au întrecut cu alte echipe de fotbal

invitate din Ungaria și din orașe ca Ocna Mureș și Alba Iulia. Toate partidele au oferit momente de reală încântare. Elevii fotbaliști și-au respectat posturile și sarcinile de joc în mod exemplar, demonstrând că și-au însușit principiile de bază ale modului în care trebuie să se exprime o echipă pe teren. Evoluția jucătorilor a evidențiat modul în care elevii fotbaliști utilizează frecvent procedee tehnice specifice, menite să îi ajute la rezolvarea problemelor cu care se confruntă în timpul unui meci de fotbal. Au fost partide remarcabile, dar în final câștigătoarea a fost echipa, care a jucat un fotbal mai eficient, cu faze clare de poartă și care a reușit să se motiveze până la final. De fiecare dată premiarea s-a făcut pentru toate echipele participante cu diplome, medalii și cupe. Bucuria și dăruirea copiilor s-a văzut atunci când la finalul turneului, toți au servit masa de prânz împreună și au depănat amintiri și faze controversate din partidele jucate.

Am încercat de asemenea să aducem un omagiu d-lui Krecsák Szöllősi Adalbert, fiind primul reprezentat al autorităților locale, care a recunoscut importanța unor asemenea activități, unde mai mulți elevi, 4-5 echipe de fotbal se pot întâlni și pot transmite plăcerea de a juca fotbal.

Jocul de fotbal, dar mai ales activitățile în aer liber, sportul, îmbogățesc sensibilitatea practicantului, contribuie la dezvoltarea afectivă și estetică a individului. Activitatea fizică înseamnă pentru copii un risc scăzut de a se îmbolnăvi la maturitate de boli grave de inimă sau de diabet. Practicarea unui sport în mod organizat aduce și multe beneficii la nivel social.

Prin astfel de activități sperăm că vom contribui efectiv la stimularea interesului elevilor pentru practicarea unor activități sportive organizate, care în final vor duce la participări de concursuri și competiții, prevenirea unor atitudini și comportamente dăunătoare societății, precum și posibilitatea unor schimburi de experiențe pentru cadrele didactice participante.

Memorialul de fotbal internațional pe teren redus **"KRECSÁK SZÖLLŐSI ADALBERT"** – 2017

DISTORSIUNI ÎN COMUNICARE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Prof. Clucerescu Carmen Simona, Colegiul Tehnic "Toma N. Socolescu" Ploiești

Lipsa de comunicare, indiferent de cauze, are consecințe negative asupra psihicului uman conducând la dezechilibru psihic, introvertire, acumularea unor tensiuni interioare, ce duc la violențe, putându-se identifica mai multe bariere ale comunicării:

Blocajul – comunicarea se întrerupe total, cauza acestei întreruperi poate fi de natură obiectivă (disfuncții în canalul de comunicare) sau subiectivă (prejudecăți față de persoana cu care comunicăm);

Diferențele de percepție – modul în care noi privim lumea este influențat de diferențele noastre anterioare, astfel că, persoane de diferite vârste, naționalități, culturi, educație, sex, ocupație, temperamente etc. vor avea alte percepții și vor interpreta situațiile în mod relativ diferit.

Concluziile grăbite – deseori, vedem ceea ce dorim să vedem și auzim ceea ce dorim să auzim, evitând să recunoaștem realitatea în sine, acest lucru poate conduce la găsirea unor concluzii grăbite, ca o barieră a comunicării optime, eficiente.

Stereotipiile – identificăm de foarte multe ori, în cadrul situației de comunicare, modul unei persoane de a-i cataloga pe cei din jur, asemenea unei categorii largi de indivizi, căci, învățând permanent din experiențele proprii, vom întâmpina riscul de a trata diferite persoane, ca și când ar fi una singură.

Lipsa de cunoaștere - este dificil să comunicăm cu cineva care are o educație diferită de a noastră, ale cărei cunoștințe în legătură cu un anumit subiect sunt mult mai reduse; acest lucru este posibil, dar necesită o foarte bună îndemânare din partea celui care comunică, care trebuie să fie conștient de discrepanța dintre nivelurile de cunoaștere și să se adapteze în consecință.

Lipsa de interes - una din cele mai mari bariere ce trebuie depășită este lipsa de interes a interlocutorului față de cel care emite mesajul; de multe ori, suntem mai interesați de problemele noastre decât de ale altora, iar acolo unde lipsa de interes este evidentă, trebuie acționat cu abilitate, pentru a direcționa mesajul, astfel încât să corespundă intereselor și nevoilor celui ce primește mesajul.

Dificultăți de exprimare – dacă suntem în postura emițătorului și avem probleme în a găsi cuvintele, acest lucru va constitui, în mod sigur, o barieră în comunicare; așadar, este nevoie de îmbogățirea vocabularului; lipsa de încredere, care, de asemenea, poate cauza dificultăți de comunicare, poate fi învinsă prin pregătirea și planificarea atentă a mesajelor.

Emoțiile – emotivitatea emițătorilor și receptorilor de mesaje poate constitui, de asemenea, o semnificativă barieră, căci emoția foarte puternică este răspunzătoare de blocarea aproape completă a comunicării; o metodă de a împiedica acest blocaj constă în evitarea comunicării, atunci când unul dintre cei doi actanți este afectat de emoții foarte puternice; există și situații în care, cel care primește mesajul, poate fi mai puțin impresionat de o persoană care vorbește fără emoție sau entuziasm, considerând-o plictisitoare, astfel că emoția poate deveni un catalizator al comunicării, în diferite circumstanțe.

Personalitatea – se observă frecvent, o permanentă „ciocnire” a personalităților, care constituie o cauză a eșecului în comunicare; nu întotdeauna suntem capabili să influențăm sau să schimbăm personalitatea celui alt, dar, cel puțin, trebuie să fim pregătiți să ne studiem propria persoană, pentru a observa dacă o schimbare în comportamentul nostru poate genera reacții satisfăcătoare, utile, situației de comunicare.

Bruiajul – comunicarea este perturbată temporar, din cauze obiective sau subiective; se poate realiza voluntar sau involuntar.

Filtrarea – este voluntară și se realizează atunci când transmitem sau recepționăm doar anumite informații.

Distorsiunea informației – are loc atunci când mesajul este transmis prin mai multe verigi, iar mesajul este degradat involuntar, observându-se diferențe de repertoriu între emițător și receptor,

imprecizia limbajului, interpretarea eronată în receptarea mesajului; astfel, inexistența unui repertoriu comun între profesor și elev, duce la perturbarea comunicării.

De asemenea, în cadrul procesului de comunicare pot apărea, uneori, așa-numitele „scurtături” mentale, care distorsionează informația (Baron, Byrne, 1987, pp. 79-91, *apud* Pânișoară, 2008, p.111):

- *disponibilitatea euristică* - care dezvoltă tendința de a aprecia un eveniment pe baza primelor impresii create de acesta, impresii care, de multe ori, devin inconsistente, la o gândire mai profundă;

- *efectul falsului consens* - se fundamentează pe ideea că și alții gândesc ca noi, pe faptul că oamenii doresc să creadă, că alții sunt de acord cu ei, deoarece aceasta le confirmă corectitudinea judecății și acțiunilor lor;

- *efectul însuflețirii* - apare frecvent în activitatea didactică, astfel, între câteva informații abstracte despre un fenomen și prezentarea fenomenului ca atare, această din urmă variantă produce rezultate mult mai bune;

- *reprezentativitatea euristică* - se raportează la judecarea unui fenomen, prin similitudine cu alte cazuri bine cunoscute, căci, în general, facem apel la ceea ce cunoaștem, încercând să integrăm un fenomen nou, într-o categorie, pe care o posedăm deja, aspect ce poate crea, prin generalizare, stereotipurile.

Bibliografie:

Pânișoară, I.O., (2008), *Comunicarea eficientă*, Ed. Polirom, Iași;

Nuță, A., (2004), *Abilități de comunicare*, Ed. SPER, București

ARGUMENTE PENTRU INTEGRAREA EXPERIMENTULUI VIRTUAL ÎN LECȚIA DE FIZICĂ

Profesor Buta Violeta, Liceul Teoretic Teiu, Liceul Tehnic Aiud

Procesul de înlocuire a vieții reale cu componentele și aspectele aduse de computer și media este numit virtualizare. Atunci când computerele sunt folosite pentru a substitui experiențele de învățare ce se realizau anterior în contact cu profesorul sau pentru a da șansa de a învăța ceea ce în trecut nu ar fi fost disponibil, asistăm la virtualizarea educației. Realitatea virtuală este un instrument de lucru, o tehnologie transpusă într-un mediu de lucru și astfel permite:

- ✓ Observarea de evenimente la scară atomică sau astronomică;
- ✓ Interacțiunea cu evenimente pe care distanța, timpul sau factorii de siguranță le fac de neatins;
- ✓ Vizualizarea conceptelor abstracte, experimente la nivel micro sau macro;
- ✓ Studiu de caz, probleme, exerciții, jocuri, modelări de fenomene fizice și simulări experimente fizice;
- ✓ Profesorul este mediator al învățării și crește independența elevului față de profesor;
- ✓ Interacțiunea elev-calculator oferă feedback după fiecare unitate de conținut verificată;
- ✓ Posibilitate de documentare variată;
- ✓ Independență spațială și temporală;
- ✓ Învățare în ritmul propriu.

La disciplina fizică se pot folosi programele de simulare a realității și laboratoarele virtuale ceea ce nu exclude în totalitate experimentul din laborator. Simularea este o metodă de predare cu ajutorul calculatorului, utilizând un mediu virtual, prin care se încearcă repetarea, reproducerea și imitarea unui fenomen sau proces real. Simulările conțin o prezentare inițială a fenomenului, a procesului și a echipamentului, ghidează activitatea elevului și oferă situații practice pe care elevul trebuie să le rezolve, atestă nivelul de cunoștințe și capacități pe care elevul le posedă după parcurgerea programului de instruire. Învățarea experimentală nu se reduce doar la utilizarea unor

instrumente sau punerea în funcțiune a unei aparaturi speciale, ci presupune o intervenție activă din partea elevilor pentru a modifica condițiile de manifestare a fenomenelor supuse studiului. Simularea software a fenomenelor fizice prezintă avantaje certe în procesul instructiv, permițând repetarea experimentului, vizualizări și modificări ale parametrilor, uneori la limita posibilității, reprezentări grafice asociate etc. Cum altfel ar putea fi înțelese fenomenele la scară subatomică sau cosmică, cele foarte rapide sau foarte lente, efectele unor câmpuri sau radiații invizibile, cum ar putea fi realizate experimentele costisitoare sau periculoase, cum ar putea fi reluate experimentele cu rezultate catastrofice?

Există o gamă largă de aplicații de simulare a fenomenelor fizice și de punere în evidență a legităților care le guvernează. Gradul de interactivitate și de fidelitate în imitarea realității diferă foarte mult, de la esențializări și scheme simplificatoare până la reconstituiri minuțioase, la scară și funcționale, cu posibilități de ajustare realistă a tuturor parametrilor. Aceste softuri accesibile online pot veni în completarea lecțiilor derulate pe platformele de învățare cu aplicații care nu sunt accesibile acestora. Există o gamă variată de simulări de fizică, se pot accesa online sau descărca pentru utilizare offline (sub formă de arhivă Java) care pot fi aduse în bibliotecile virtuale ale școlii.

Dacă facem referire la competența cheie "Cunoașterea și înțelegerea fenomenelor fizice, a terminologiei, a conceptelor, a legilor și a metodelor specifice domeniului", avantajele experimentului virtual sunt:

- elevii vor putea cunoaște și înțelege mai bine unele fenomene fizice;
- experimentul virtual poate fi revăzut de câte ori este nevoie;
- etapele fenomenului pot fi puse în evidență ușor;
- reluarea fenomenului nu crează un mediu periculos pentru elevi;
- se pot pune în evidență urmările unui fenomen fizic;
- fenomenul este la îndemâna profesorului în orice moment al lecției, în sala de clasă, fără să aștepte realizarea acestuia în natură;
- toți elevii au posibilitatea de a urmări același fenomen în același moment, lucru care duce la egalizarea șanselor și crearea acelorași condiții, propice învățării, pentru toți elevii fără discriminare.

În concluzie, eficiența activităților de învățare crește sau există dacă în lecția de fizică se poate realiza:

1 -modelarea unor fenomene fizice și a funcționării unor aparate. În toate cazurile, dacă este posibil, fenomenele și aparatele vor fi mai întâi prezentate în laborator sau studiate prin observații directe în natură, respectiv în practică, iar apoi se vor folosi softuri și aplicații specializate.

2 -realizarea de experimente în laboratoare virtuale. Laboratoarele virtuale constituie resurse alternative sau complementare în studiul experimental a unor fenomene fizice. Prin experimentul în laborator virtual este facilitată înțelegerea fenomenului studiat de către elevi, se permite realizarea unor experimente atunci când acestea ar pune în pericol sănătatea elevilor.

În același timp nu trebuie excluse anumite riscuri, pericole care apar în momentul utilizării experimentului virtual la oră și se impun unele precauții.

Precauții din partea cadrelor didactice:

- dificultăți de accesare și de selecție a informației din punctul de vedere a corectitudinii acesteia;
- dimensiunea etică a managementului și a sistemului de prelucrare/procesare a informației – plagiatul;
- riscul de superficializare, uniformizare/ șablonizare a sistemului de proiectare a activităților educaționale;
- costul infrastructurii informatice care poate introduce o discriminare educațională implicită.

Precauții din partea elevilor:

- ✓ tendința de înlocuire a proceselor firești de socializare și de lucru în grup cu cele online ;
- ✓ dezvoltarea unei atracții către mediile virtuale nevalidate, incerte, îndoielnice;

- ✓ riscul de superficializare, renunțarea la mijloacele de educație tradițională, la suporturile cu incidență psihologică directă, nemediată;
- ✓ apariția confuziei între lumea reală și lumea virtuală și facilitarea accesului la informație eronată uneori chiar cu caracter negativ.

„Pericole” apar în cazul utilizării calculatorului la întâmplare, la un moment nepotrivit în timpul lecției. Această situație poate duce la monotonie, ineficiență a învățării, lipsa de participare activă a elevilor la lecție, imposibilitatea atingerii obiectivelor lecției ducând astfel în timp chiar și la repulsie față de acest mijloc modern de predare-învățare-evaluare. Utilizarea în exces a calculatorului, poate duce în timp la pierderea abilităților practice, de investigare a realității, chiar și a celor de calcul, la deteriorarea relațiilor umane, la individualizarea excesivă a învățării care poate duce la negarea dialogului elev-profesor și la izolarea actului de învățare în contextul său psihosocial.

În concluzie, principalul dezavantaj al utilizării experimentului virtual la disciplina fizică îl poate constitui renunțarea la efectuarea experimentului clasic și înlocuirea totală a acestuia cu experimentul virtual.

Bibliografie

1. Elisabeta Ana Ur – Învățare-predare modernă cu softuri informaționale, București 2010.
2. IDENTITY; 229930-CP-1-2006-1-RO-MINERVA-M – proiect Socrates Minerva –Raport privind utilizarea realității virtuale și a experimentelor la distanță, în educație, București 2011.
3. Suport de curs - Integrarea Tehnologiei Informației și a Comunicațiilor (TIC) pentru disciplina Fizică.

REGULILE CLASEI – REPERE ÎN CREAREA UNUI MEDIU FAVORABIL DE ÎNVĂȚARE

Prof. inv. primar Mărginean Adriana Lucia, prof. inv. primar Mărginean Gheorghe Vasile, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia

Crearea unui mediu pozitiv de învățare, a unui climat de încredere între dascăl și copii, la nivelul clasei, are la bază consecvența, fermitatea și corectitudinea în aplicarea și respectarea regulilor stabilite de comun acord, în înțelegerea și acceptarea acestora. Pentru a forma, dezvolta și menține la clasă disciplina, încă din primele zile de școală, este necesară fixarea unor reguli care să-i ajute pe copii să-și dezvolte comportamente, competențe dezirabile, să-i facă responsabili față de propriile acțiuni, să afle ce se așteaptă de la ei și de ce.

De asemenea, copiii sunt chemați să se implice în viața colectivului, să-și argumenteze punctele de vedere exprimate, să anticipeze eventualele consecințe ale încălcării regulilor stabilite. Sub aspectul formulării, regulile trebuie să fie exprimate clar, accesibil, în enunțuri scurte, pozitive (să prezinte ceea ce ne dorim de la elevi, nu ceea ce le interzicem să facă).

La începutul clasei pregătitoare, lista număra patru reguli pe care le-am selectat din multe altele propuse de elevi. Spre sfârșitul anului școlar, regulile care au fost însușite de copii au fost înlocuite cu altele și numărul lor a crescut la cinci. Forma exprimată de copii a fost prelucrată cu întreg colectivul până s-a întrunit consensul general. După ierarhizarea regulilor acestea au fost redactate pe o foaie plasticată A3, afișate pe ușa clasei la un nivel accesibil privirii copiilor. De câte ori se semnală încălcarea unei reguli se făcea trimitere la aceasta și se cereau explicații referitoare la consecințe.

Prezentăm câteva din regulile exprimate de elevi și forma în care ele au fost sintetizate pentru întocmirea listei finale. Precizăm că foaia de flipchart a fost împărțită în două coloane: una pentru varianta copilului, cealaltă pentru varianta posibilă a intra în lista finală - a celor patru. Tehnica de lucru utilizată a fost brainstormingul.

- “Nu aruncăm resturi pe jos, ci numai la coșul de gunoi!”
- “Să ne ascultăm unii pe alții și pe domnii învățători!”
- “Când intră cineva în clasă ne ridicăm și salutăm frumos!”
- “Venim la timp la școală, nu întârziem!”
- “Când un coleg nu știe ceva, îl ajutăm!”
- “După ce ne jucăm cu jucăriile, le punem la loc!”
- “Ne aranjăm lucrurile și ieșim în pauză!”
- “Nu vorbim neîntrebați și nu ne mișcăm de la loc când vrem!”
- “Nu ne împingem sau ne batem, nu țipăm sau alergăm prin clasă”
- “Să avem grijă de haine, de cărți și caiete!”

- ✓ Menținem curățenia!
- ✓ Ascultăm când cineva vorbește!
- ✓ Salutăm!
- ✓ Suntem punctuali!
- ✓ Ne sprijinim unii pe alții!
- ✓ Suntem ordonați!
- ✓ Suntem disciplinați!
- ✓ Ne respectăm unii pe alții!
- ✓ Ne îngrijim lucrurile!

Lista întocmită la începutul clasei pregătitoare conținea următoarele reguli:

1. Salutăm!
2. Ascultăm când cineva vorbește!
3. Menținem curățenia!
4. Ne respectăm unii pe alții!

Revizuirea listei s-a făcut pe tot parcursul anului școlar, împreună cu elevii, în sensul că anumite reguli care au fost interiorizate au fost înlocuite cu altele care erau concordante cu situațiile nou apărute, astfel încât lista acestora la sfârșitul clasei pregătitoare arăta așa:

1. Ascultăm când cineva vorbește!
2. Ne sprijinim unii pe alții!
3. Suntem punctuali!
4. Ne îngrijim lucrurile!
5. Suntem disciplinați!

Lauda, încurajarea copiilor și evidențierea în fața colegilor au fost elementele prin care s-a apreciat evoluția pozitivă a elevilor în interiorizarea/respectarea regulilor stabilite. Adaptarea copilului la mediul școlar, progresele acestuia la învățătură sunt legate direct de felul în care învățătorul știe să-și desfășoare activitatea pedagogică, să și-l apropie pe copil, de felul în care implică familia în toate zonele ce țin de dezvoltarea psihică, emoțională, fizică, normală a acestuia.

Bibliografie:

1. Gardner, Howard, *Mintea disciplinată*, Editura Sigma, București, 2011.
2. Ion T. Radu, Liliana Ezechil, *Pedagogie. Fundamente teoretice*, Editura V&I Integral, București, 2002.
3. Kate Burke Walsh, *Predare după necesitățile elevului*, Editura Cermi, Iași, 1999.

EDUCAȚIA – LUMINĂ PENTRU VIAȚĂ

Profesor Arsu Ștefania Narcisa, Colegiul Național "Lucian Blaga" Sebeș

Educația ființei umane este o problemă a lumii contemporane și constituie obiectul pedagogiei în accepțiune generală. Educația urmărește formarea personalității elevilor, a unor deprinderi și abilități necesare pentru a asigura accesul postșcolar la învățarea pe toată durata vieții și integrarea activă într-o societate bazată pe cunoaștere.

Noile demersuri ale sistemului românesc de învățământ au în vedere asigurarea calității educației și alinierea la standardele europene prin formarea de competențe cheie, îndeosebi a competențelor de comunicare și culturale, indispensabile vieții active într-o societate a cunoașterii, a informației, a vitezei, a tehnologiei.

De-a lungul timpului, educația a vizat formarea personalității omului, pregătindu-l pentru societate. A călăuzi un copil prin anii copilăriei și adolescenței este o mare provocare a zilelor noastre, atât pentru familie, cât și pentru școală și biserică.

Arta artelor este să îl formezi pe om, sarcină ce le revine părinților, dar și dascălilor precum și altor categorii sociale care pot reprezenta modele în societate.

Dascălul, o făclie ce se stinge luminând, joacă un rol esențial în educația copiilor. Școala a reprezentat întotdeauna un rol esențial în orice epocă. Astăzi, într-o societate structurată printr-o cunoaștere informațională și eficiență tehnicizată, orientate spre pragmatism, rolul educației este și mai mare.

Actul educației nu poate fi rezumat la transmiterea unui set de informații și de abilități practice, oricât de performante ar fi acestea. Educația este desăvârșită atunci când luăm în considerare și componenta sa formativă. Caracterul formativ al educației vizează dobândirea de atitudini la nivel moral, civic, estetic și în mod deosebit implică educația religioasă.

Prin educație religioasă, omul îl cunoaște pe Dumnezeu ca fiind un real sprijin în formarea sa, dobândind stabilitate emoțională și sufletească. Educația religioasă conferă copilului în formare rădăcini puternice, stabilitate, echilibru și problemele întâlnite în viață nu îl vor dezechilibra.

Conlucrarea dintre familie, școală și biserică, cele trei instituții de bază în actul educațional pentru cultivarea unor repere educaționale autentice, edificatoare, este esențială. Școala și biserica nu pot rămâne pasive la provocările lumii actuale, într-o societate cu puternice accente secularizante. Pentru aceasta se consideră imperios necesară demararea unor proiecte de activități care implică cele trei instituții.

Activitățile cu tinerii se concretizează în acest sens într-o serie de proiecte educaționale susținute la nivelul Bisericii în Protopopiatele Ortodoxe Române și cu concursul profesorilor de religie având ca scop redescoperirea și reafirmarea reperelor autentice ale educației, împletite armonios cu rugăciunea ca izvor de prietenie și de iubire statornică în familie, în școală și în societate.

Primum salutar dăruirea acestor oameni puși în slujba semenilor și lansăm invitația și altor cadre didactice, care vibrează la unison cu noi, de a ne face concurență.

ÎNVĂȚAREA CENTRATĂ PE ELEV

Prof. înv. primar Avram Margareta Paula, Liceul Tehnologic Jidvei

Învățarea centrată pe elev oferă elevilor o mai mare autonomie și un control sporit cu privire la disciplinele de studiu.

Este cunoscut faptul că pasivitatea din clasa de elevi, generată de predarea tradițională, axată preponderent pe metode expositive, nu produce învățarea decât în foarte mică măsură. Pentru o învățare semnificativă nu este suficient ca elevii doar să asculte ceea ce povestește/explică

profesorul, oricât de profunde și clar structurate ar fi ideile acestuia. Cercetările au demonstrat că, de fapt, cauza fenomenului rezidă în modalitatea de funcționare a creierului, or, acesta nu este un simplu receptor de informație: creierul procesează informația.

Trecerea la o metodologie mai activă, centrată pe elev, implică elevul în procesul de învățare și îl învață aptitudinile învățării, precum și aptitudinile fundamentale ale muncii alături de alții și ale rezolvării de probleme. Metodele centrate pe elev implică individul în evaluarea eficacității procesului lor de învățare și în stabilirea obiectivelor pentru dezvoltarea viitoare. Aceste avantaje ale metodelor centrate pe elev ajută la pregătirea individului atât pentru o tranziție mai ușoară spre locul de muncă, cât și spre învățarea continuă.

La baza învățării eficiente centrate pe elev există câteva principii:

- *accentul activității de învățare trebuie să fie pe persoana care învață și nu pe profesor;*
- *recunoașterea faptului că procesul de predare în sensul tradițional al cuvântului nu este decât unul dintre instrumentele care pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe elevi să învețe;*
- *rolul profesorului este acela de a administra procesul de învățare al elevilor pe care îi are în grijă;*
- *recunoașterea faptului că, în mare parte; procesul de învățare nu are loc în sala de clasă și nici când cadrul didactic este de față;*
- *înțelegerea procesului de învățare nu trebuie să aparțină doar profesorului – ea trebuie împărtășită și elevilor;*
- *profesorii trebuie să încurajeze și să faciliteze implicarea activă a elevilor în planificarea și administrarea propriului lor proces de învățare prin proiectarea structurată a oportunităților de învățare atât în sala de clasă, cât și în afara ei;*
- *luați individual, elevii pot învăța în mod eficient în moduri foarte diferite.*

Tipuri de întrebări care stimulează gândirea critică:

- *Ce s-a întâmplat?* (elevii sunt ajutați să-și clarifice perspectiva asupra problemei);
- *De ce s-a întâmplat?* (elevii sunt ajutați să înțeleagă cauze, efecte);
- *De ce au făcut așa?* (permite deplasarea accentului spre căutarea motivelor, cauzelor interioare);
- *Se putea face și altfel?* (se încurajează ideea că acțiunile sunt de fapt rezultatul unei alegeri sau sunt influențate de faptul că nu au ales cea mai bună alternativă posibilă);
- *Poți să faci și tu?* (este deschisă ideea transpunerii teoriei în practică);
- *Ce ai fi făcut tu dacă erai într-o asemenea situație?*
- *Ce crezi că a simțit cel în cauză?*
- *Ce ai fi simțit tu într-o asemenea situație?* (permit observarea măsurii în care elevii folosesc empatia în anumite situații, în ce măsură pot identifica alternative, dar și dezvoltarea inteligenței emoționale a elevilor);
- *A fost drept/corect/ ? A fost greșit? De ce?* (permit urmărirea stadiilor dezvoltării morale).

Avantajele metodelor de gândire critică: dezvoltarea pe termen lung a relațiilor deschise, de colaborare; dezvoltarea capacității elevilor de a gândi critic; stimularea învățării independente; asumarea responsabilității elevilor față de propriul proces de învățare; înțelegerea logicii argumentelor ; sintetizarea unor idei provenite din surse diferite; formarea unor opinii argumentate.

Învățarea trebuie să cuprindă activități de prelucrare a noii materii învățate, care trebuie legată de ceea ce elevul știe deja. Sarcinile trebuie să fie autentice, stabilite în context semnificativ și legate de viața reală. Ele nu trebuie să implice doar repetarea unor lucruri, deoarece acest lucru duce la învățarea “de suprafață” și nu la învățarea “de profunzime”.

Având în vedere faptul că învățarea elevilor va implica erori, sarcinile trebuie să le ofere ocazia de a se autoevalua, de a corecta, de a discuta cu colegii, de a primi reacția profesorului, precum și de a face alte verificări de “conformitate cu realitatea”.

Bibliografie :

- 1.Ciolan, L., Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Ed. Polirom, Iași, 2005.
- 2.Cucoș, C., Pedagogie, Ed. Polirom, Iași, 1998.

3. Flueraș, V., Gîndirea laterală și scrisul creativ, Ed. Casa cărții de știință, Cluj-Napoca, 2008. 4. Gardner, H., Inteligențe multiple. Noi orizonturi pentru teorie și practică, Ed. Sigma, București, 2006.

5. Guțu, Vl.; (coord.); Chicu, V.; Dandara O.; Solcan, A.; Solovei, R., Psihopedagogia centrată pe copil, CEP USM, Chișinău, 2008.

6. Guțu, Vl.; (coord.); Chicu, V.; Dandara O.; et.al., Educația centrată pe cel ce învață. Ghid metodologic, CEP USM, Chișinău, 2009

<http://www.tvet.ro>

www.geoffpetty.com

VALORIFICAREA CONȚINUTULUI ȘTIINȚIFIC AL TEXTULUI ISTORIC

Profesor Teompa Aviu Ștefan, Liceul Tehnologic “Dorin Pavel” Alba Iulia

Documentul, textul istoric este sursă de percepere a unui fenomen istoric, a unei epoci, a unui fapt sau eveniment. Ele poartă în conținutul lor faptele sau le descriu, le sugerează în spațiu și timp, ceea ce face să înțelegem / deducem, originea, evoluția, aria producerii unui fapt istoric.

Distingem:

- ❖ comentarii și judecăți care să se sprijine pe un eveniment sau pe o epocă: - memorii, opere de analiză și sinteză; - articole de presă, editoriale; - pamflete, cântece satirice; - cărți, jurnale intime etc.
- ❖ texte de referință contemporane cu epoca studiată (izvoare istorice) de tipul: - discursuri, alocuțiuni; - programe, manifeste, moțiuni; - declarații de principii (Declarația Universală a Drepturilor Omului 1948); - comunicate finale ale unor Conferințe, Sommet-uri; - tratate, texte constituționale, de legi, reglementări, rapoarte.

Factorul primordial în identificarea și selectarea acestor texte este profesorul. Responsabilitatea sa în a procura și prezenta cele mai relevante texte este iminentă.

Etapile lecturii textului istoric ar fi următoarele:

- identificarea autorului/grupului: - decident - executant - neutru
- identificarea temei: - viața politică - situația economică - relații internaționale - evenimentele culturale, religioase etc
- situarea în timp
- situarea în spațiu
- precizarea contextului în care textul a rezistat la proba timpului: s-au verificat cele enunțate, formulate?

Experiența didactică a demonstrat că pentru o învățare activă este necesar ca elevii să parcurgă textul istoric atât de lent sau la o manieră adecvată, încercând să se concentreze asupra tuturor sensurilor. Citirea atentă a textului oferă posibilitatea conturării sensului, a semnificațiilor sale, precum și posibilitatea răspunsului, cu pasaje din text, la problemele care se ivesc în perceperea unui fenomen istoric.

Textul brut, mai ales în cazul unui izvor istoric important, trebuie plasat în context cu ajutorul unor lecturi suplimentare mai ample, cu scopul de a se stabili raportul dintre cunoscut și necunoscut. Apelând la asemenea surse documentare, se obține atât privirea de ansamblu asupra temei studiate, cu interpretările de rigoare, cât și formarea deprinderii de a lucra cu documentul scris în vederea criticii sale: interne și externe. Procedând astfel, profesorul reușește pe de o parte să informeze elevul/studentul cu texte/documente de primă mână, iar pe de alta să-i formeze deprinderea de a căuta, cerceta și studia informații și în alte surse istorice, ca urmare a propriului său efort.

Louise Rosenblatt arată că întâlnirea cititorului cu un text nu este o « întâlnire în doi », ci presupune un al treilea - viziunea cititorului rezultat al unei construcții intelectuale determinată de asocierea ideilor textului cu experiența sa cognitivă și de viață. Această teorie accentuează rolul cititorului în constituirea sensului unor idei favorizând înțelegerea și interpretarea personală a acestora. Ea are două implicații pentru activitatea de predare-învățare:

1. subliniază importanța activității cititorului în descoperirea/atribuirea sensului unui text, evidențiază diferențele dintre « viziunile » diverșilor cititori referitoare la un anumit conținut informațional;
2. cititorii folosesc experiența lor pentru a-și construi propria « viziune » asupra unui text, rezultând, astfel, interpretări diferite ale acestuia. Variațiile individuale ale interpretării unui text pot genera confruntări de idei între cititori, dar important este ca elevii să înțeleagă că nu există o singură interpretare a conținutului de idei, a unui text, că fiecare cititor se raportează la aceasta conform experienței și cunoașterii sale.

A învăța să gândești istoric înseamnă recunoașterea faptului că istoria și cel care încearcă să reconstituie trecutul – înțelegând printre aceștia muzeografi, regizori de film, producători de televiziune și jurnaliști - sunt constrânși de tipurile de surse la care au acces, interpretează și utilizează aceste dovezi în moduri diferite, selectează și pun în evidență diferite aspecte ale acestora. Cu alte cuvinte, majoritatea, dacă nu chiar toate fenomenele istorice pot fi interpretate și reconstituite dintr-o varietate de perspective, reflectând limitele dovezilor existente, interesele subiective ale celor care le interpretează și le reconstituie, dar și influențele culturale în schimbare și care determină ce anume (și în ce măsură) fiecare generație consideră că este semnificativ din istorie.

Care ar fi utilitatea disciplinei Istoria în viața școlii, a societății? Întrebare firească, care îi preocupă pe mulți dintre profesorii ce predau acest obiect. Din punctul de vedere al culturii umaniste nici o utilitate, dacă școala este concepută dintr-o perspectivă practică, adică un loc în care elevii deprind abilitățile necesare calificării lor ca adulți producători de bunuri materiale. Însă într-o școală care formează mai înainte de toate cetățeni, istoria este indispensabilă, cu o condiție: să fie înțeleasă ca experiență. Istoria poate promova și crea cadrul asumării unor valori și atitudini care conduc la cetățenie așa cum este ea văzută de o societate sau alta. Disciplina istorie contribuie la dezvoltarea gândirii analitice, a spiritului critic și de investigație, a prestației oratorice, a respectului față de interlocutor. Aceste abilități pot fi formate doar dacă profesorul nu își reduce demersul la o simplă transmitere de informații, ci utilizează metode de lucru interactive.

A clarifica înseamnă a construi o înțelegere clară și deplină a celor citite. O cale eficientă de atingere a acestui scop presupune ca elevii să-și pună întrebări vizavi de mesajul textului, iar răspunsurile la ele, formulate prin cuvinte proprii, să conțină informații din respectivul text.

A rezuma, a esențializa înseamnă a condensa în câteva cuvinte sau enunțuri ceea ce s-a citit. Elevii trebuie să verbalizeze, și de această dată prin cuvinte proprii, doar ideile principale și doar cele mai importante detalii. Acest tip de sarcină se aplică preponderent pe surse istorice și reclamă identificarea informațiilor conținute, mai ales a celor care au relevanță pentru o anumită temă sau pur și simplu reies din text. În cadrul activităților de antrenare a abilității de a descifra, de a interpreta și a rezuma un mesaj sunt binevenite următoarele sarcini:

- identificați în text ideea/personalitatea/localitatea/data;
- sintetizați într-o idee mesajul transmis de autor în document;
- extrageți idei/asemănări/deosebiri exprimate în document;
- precizați faptul/procesul istoric la care se referă autorul/documentul;
- ilustrați cu exemple din text ideea/punctul de vedere al autorului.

Programul Partidului Național-Țărănesc (1926)

XII. Politica Muncitorească

Punctul de plecare al politicii muncitorești va fi recunoașterea sinceră a asociațiilor profesionale (sindicatelor), investirea lor cu personalitate juridică și decretarea lor ca organe de mijlocire în raporturile dintre muncă și capital Instituții de împăciuire și arbitraj și camere

de muncă vor înlesni dezvoltarea raporturilor normale între muncă și capital. [...]. Organizarea unui sistem complet de asigurări muncitorești împotriva bolilor, accidentelor, invalidității și bătrâneții pe baza unor instituții autonome și cu colaborarea muncitorilor, patronilor și statului. [...].

(*Doctrina țărănistă în România. Antologie de texte*. Editura Noua Alternativă, București, 1994.)

Modalitatea de lucru asupra surselor istorice sau asupra fragmentelor de text incluse în manual este simplă, dar de maximă eficiență. Așadar, elevii trebuie: să clarifice conotațiile cuvintelor sau ale conceptelor pe care nu le cunosc; să rezume fiecare idee principală, indentificând informațiile - cheie în date, cifre, cantități, procente, fapte; reproducând mesajul prin cuvinte proprii.

Bibliografie:

1. *Doctrina țărănistă în România. Antologie de texte*. Editura Noua Alternativă, București, 1994.
2. Gabriela Gruber, *Didactica istoriei și formarea competențelor*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2016.
3. Ștefan Păun, *Didactica istoriei*, Editura Corint, București, 2007.

ANDREI MUREȘANU – POET MILITANT (II)

Prof. Poptelecan Călin, Școala Gimnazială "Toma Cocișiu" Blaj

Prof. Xenia-Elvira Poptelecan

Motto „Preot al deșteptării noastre, semnelor vremii profet”. (M. Eminescu)

Dacă în articolul trecut încheiam în aceeași notă de revoltă a poetului, ei bine și în „Glasul unui român” poetul se revoltă, căci socoate că Creatorul știe ce face un vierme, dar i-se pare că nu știe cum se sbuciumă și se amărește un popor obidit. Are însă convingerea, că poporul său, care a înfruntat atâtea greutăți și umiliri, atâtea suferințe și neajunsuri în lungul veacurilor nu va pieri niciodată;

„De tace omenimea, va da glas stânca-n munte
 Și apele un vuet, prin ton nepomenit,
 Nu mai e timp s-apuc un gen, cea mers în frunte
 La toată năvălirea, ce țara a copleșit.
 Nu mai e timp s-apune un gen făimos în lume,
 Nutrit printr-o minune, din zei provenitori
 A cărui mărire, virtute și renume
 Pusese sub picioare pe ai lumii domnitori.
 Nu mai e timp ș-apune o viță strălucită,
 Ce a dat în zeci de secol din sânul său eroi!
 Dea și supus-o soarta de a fi nefericită;
 Răsare-i însă steaua și scapă de nevoi.”

În poezia „Un suspin” poetul se identifică cu suferințele poporului. După cum în trecut așa și în viitor poetul va împărtăși durerile, suferințele, suspinul neamului său, după cum și bucuriile și fericirea.

Zilele de grele frământări și prefaceri sociale din anul 1848 nu l-au lăsat nepăsător. Când Blajul a chemat neamul românesc întreg din Ardeal să vină pe Câmpul Libertății, ca să decidă

soarta sa și să sfărme jugul iobăgiei și lanțurile tuturor unilirilor sociale și politice, Andrei Mureșanu a fost prezent la datorie. <Adunarea de pe Câmpul Libertății scoate din lira poetului vers de bucurie și de sărbătoare și scrie frumoasa poezie:15 mai 1848> (Ioan Rațiu, pag. 93). Dăm trei strofe din această odă;

„Aceasta e ziua în care Românul
Pătruns de chemarea spiritului său,
Își scutură jugul impus de păgânul,
Ce n-avu lege, nici chiar Dumnezeu.
De azi libertatea și amoarea frățească
În pieptul națiunii române vor fi,
Încât strănepotul, știind s-o mărească
Prin faptele sale etern ne înflori.
Măreață-I serbarea, când frații de-un sânge,
Se leagă între sine prin viu jurământ
Mărire străbună și dreptul cuvânt!”

Rari poeți au avut darul de a milita cu mai multă putere pentru libertatea poporului și pentru păstrarea neștirbită a gloriei străbune, a dreptății și iubirii care a unit totdeauna pe frați.

Într-o altă odă patriotică, în cea mai desăvârșită pe care a dat-o, cu o gravitate de profet invită pe români să se deștepte din somnul cel de moarte în care-i adânciră barbarii de tirani. O odă binecunoscută sub titlul Deșteaptă-te Române! Această odă de o sublimă exaltare românească a scris-o îndată după adunarea de la Blaj și a publicat-o în Foaia pentru minte, inimă și literatură a lui Barițiu. În ea a turnat Mureșanu toată suferința milenară și toate aspirațiile înalte ale neamului, unind trecutul de strălucire strămoșească cu trecutul românesc. E oda care l-a făcut pe Mureșanu nemuritor și l-a consacrat de bard național și care a devenit Imnul Național al României (fig.1). Redăm prima strofă în care acesta cheamă neamul la o viață de libertate;

„Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată, croiește-ți altă soartă,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani.”

Fig .1

În celelalte strofe poetul răscolește sentimentele patriotice și pentru a ridica pe culmi însuflețirea poporului în lupte pentru libertate, îi reamintește de gloria română. El reamintește și de a pismei răutate și de oarba reunire de la Milcov și Carpați, care l-a ținut secole întregi dezbinat și de deci slab în lupta de cucerire a libertății. Exportează poporul să fie una în cuget și simțiri. Această odă este așa de frumoasă încât, după cum se exprima istoricul literar Aron Densusianu de la Universitatea din Iași, ”se pare că la creațiunea acestui cântec serafimii i-au dat poetului condeiul din aripa lor de foc”. (Cercetări literare, Iași, 1887, vol.I, pag.131).

Gheorghe Coșbuc a fost un mare admirator a lui A. Mureșanu, examinând această odă și punând-o în comparație cu Oda la oștirea română a lui Cîrlova și cu Deșteptarea României a lui

V.Alexandri, spune că oda lui Mureșanu e cea mai bogată în idei, că pe când Cîrlova face apel la unirea partidelor din Muntenia și Alexandri la Unirea principatelor, Mureșanu face apel la unirea în cuget și simțiri a tuturor românilor (Cele trei marșuri, în revista Tribuna Poporului, 1897, nr.6).

Atenție specială merită și poezia filosofică „Omul frumos”, în care poetul ne amintește că numai acel om frumos care e moral și trăiește din parfumul virtuților. Poetul își exprimă mângâierea că nu peste mult timp oamenii vor fi cu toții liberi și egali, ștergând până și umbra sclaviei și făcând ca în locul acesteia să domnească ”dreptatea nepetată,

Egală îndreptățire și pace adevărată,

Ca între fii și frați”.

Deși sentimentul național ocupă primul loc în inima și poezia lui A.Mureșanu, el n-a trecut niciodată în exces, el n-a cunoscut niciodată șovinismul, ura față de alte neamuri. El a militat totdeauna pentru câștigarea libertății, a demnității și a unui trai mai fericit numai <cu armele dreptății pe drumul legiuit>, așa după cum se exprimă el în frumosul poem „Un devotement familiei Humuzachi”. Și-n această admirabilă poezie caută să-și exprime credința sa puternică în vitalitatea neamului românesc. Evocă suferințele milenare;

< Românul ce din secolii a fost gonit de soarte,

Să sufere ca vita, ca sclavul maltratat,

Acum vă spune-n față că nu-i pasă de moarte,

Cu care –n mii de cazuri eroic a luptat,

Că-n patria sa dulce va ști a s-apăra,

De orice leu sau tigr, ce ar vrea a-l subjugă.

Românul ce din secolii prin întrige dușmane

A fost menit de parie în ăst pământ frumos,

Tratat oricînd cu ură de castele tirane,

Respins de la cultură, resupt pînă la os,

Își cere acum dreptate pe oră și minut

Zicînd c-a tiraniei dulci visuri au trecut.>

Adeseori, citind poeziile lui A. Mureșanu avem impresia că citim ceva din lucrările cu conținut istoric ale marilor cărturari din Școala Ardeleană. Avem impresia că-n fața noastră stă un Samoil Micu Klein, un Șincai și mai ales un Petru Maior care militează cu energie și căldură pentru libertatea unui popor împilat, pentru crearea unui viitor mai bun „fără zile amare”, fără sclavie, fără tiranie.

Poeziile lui au fost publicate în mod răsleț prin foi și reviste, apoi adunate în volum și publicate până când poetul trăia. Dar rîndurile acestuia au avut și critici nedrepti ca Titu Maiorescu și Gheorghe Bogdan Duică, dar și mulți alții.

Au fost însă alți critici literari care au căutat să aprecieze just, obiectiv, fără idei preconcepute poezia lui Mureșanu ca Aron Densușianu (în lucrările Cercetări literare, Iași 1887, vol.I, pag.121-142, și în Istoria limbii și literaturii române, Iași 1885, pag.239-240) și alții. La Blaj criticul literar Ioan Rațiu, a scris cea mai impunătoare lucrare despre Mureșanu până-n zilele noastre, lucrare citată mai sus și ale cărei idei se regăsesc și în această teză.

Poeziile lui sunt zi de zi tot mai mult studiate și gustate. Și pe tot dreptul căci Mureșanu a fost poetul care și-a plecat urechea la durerile mulțimilor, care a simțit și a împărtășit suferințele neamului și care a militat din toate fibrele inimii sale pentru crearea unui viitor de libertate, de progres, de bună stare pentru mulțimile necăjite.

Cea mai frumoasă apreciere, cea mai obiectivă caracterizare a lui Mureșanu mi-se pare ceea pe care a făcut-o M. Eminescu (în Epigonii) și cu care și încheiem ;

<< Mureșan scutură lanțul cu a lui voce ruginită,

Rumpe coarde de aramă cu a lui mână amorțită,

Cheamă peatra să învie ca și miticul poet,

Smulge munților durerea, brazilor destinul spune,

Și bogat în sărăcia-i, ca un astru el apune,

Poet deșteptării noastre, semnelor vremii profet.>>

Bibliografie selectivă

- 1.Cercetări literare, Iași 1887, vol I, pag. 131, pag. 121-142, vol. II, pag 457-458
- 2.Cele trei marșuri, revista Tribuna Poporului, 1897, nr.6.
- 3.Ghe. Bogdan –Duică, Tribuna, nr.179, anul 1888.
- 4.Istoria limbii și literaturii române, Iași, 1885, pag.239-240.
- 5.Ioan Rațiu, Viața și operele lui Andrei Mureșanu, studiu istoric-literar, Blaj, 1900, pag.73
- 6.T. Maiorescu, Critice, vol. II, pag. 226
7. www.wikimedia.org

MODALITĂȚI DE INTEGRARE ÎN COMUNITATE A COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

Prof. inv. preșcolar Chira Mihaela Ioana, Grădinița P.P. „Piticot” Cîmpeni

Copiii cu cerințe educative speciale (C.E.S.) sunt cei care din cauza unor handicapuri nu au o dezvoltare și o evoluție normală, ceea ce necesită condiții speciale cu caracter educativ-recuperativ.

Dicționarul de psihologie definește procesul de integrare ca “o cuprindere și închidere într-un tot a ceva ce devine astfel parte componentă a întregului și dobândește proprietăți specifice rezultate din interacțiunea și interdependența cu celelalte părți componente, iar integrarea socială (familie, grup, societate) prin adaptare la condițiile vieții sociale”.

Contactul larg și activ al copiilor cu C.E.S. cu mediul înconjurător, influențează întreaga lui dezvoltare psihică, înțelegând prin mediu “tot ceea ce-i solicită copilului reacții: cadrul material al vieții; natura și toate modificările pe care i le-au adus oamenii; familia sa colegii săi...” (Robert Dottrens – “A educa și a instrui”, E.D.P., București, 1970). Pentru preșcolarul cu C.E.S. orice progres în cunoașterea activă a mediului înconjurător implică stabilirea unor relații cu acesta. Relațiile acestor copii cu mediul înconjurător se cer nu numai îmbogățite, ci mai ales “umanizate”, încălzite și modelate prin atitudini înțelegătoare și pline de dragoste din partea educatoarelor și a tuturor celorlalți angajați. Cine nu are resurse afective pentru a iubi copilul instabil, aparent insensibil, impulsiv și necontrolat uneori, nu poate educa acest copil și nu trebuie să lucreze într-o unitate a învățământului special.

Rolul învățământului în socializarea copiilor cu C.E.S. are în vedere, mai ales, latura de integrare socială care constituie expresia fundamentală a naturii umane. Din acest punct de vedere, integrarea socială este, în același timp, scop și mijloc al educației deoarece ea este o finalitate a educației și integrarea unui copil cu sau fără C.E.S., devine un mijloc de influențare educativă sub aspect general al copilului respectiv. Sensurile multiple ale noțiunii de integrare, de la un simplu proces de adaptare exterior, până la unul de valorizare și acționare internă, necesită programe educaționale de adaptare care să asigure integrarea socială. Când vorbim despre socializare la vârsta preșcolară, gândul ne duce imediat la integrarea copiilor într-un nucleu social, altul decât familia și acest lucru se poate realiza simplu sau dificil, în funcție de o serie de factori dintre care: gradul de deschidere a copilului spre relația cu ceilalți, temperamentul său, gradul de handicap pe care îl are. Limitele copilului cu C.E.S. sunt, în mare măsură, consecința atitudinii celor din jur, iar cei care stabilesc aceste limite suntem chiar noi, educatorii, oamenii care îi înconjoară zilnic, dar cu cât știm mai multe despre ei, despre metodele de lucru cu acest tip de copii, cu atât ne este mai ușor să-i înțelegem și să ne asumăm anumite responsabilități. Pentru a educa acești copii, trebuie să îi înțelegi, să știi cum să te apropii de ei, să le câștigi încrederea, stimulându-le astfel receptivitatea.

Practica psihopedagogică consideră integrarea copiilor cu C.E.S. ca o necesitate obiectivă a vieții oricărei colectivități, ca o succesiune de activități prin care individul își armonizează conduita și interesele cu cerințele mediului său de viață.

Contactul nemijlocit cu tot ceea ce îi înconjoară pe copiii cu C.E.S. – natura, viața socială – contribuie la dezvoltarea lor, îi ajută la formarea intelectuală și le ușurează drumul spre integrarea în societate, formându-le calitățile morale necesare, asigurându-le deci dezvoltarea personalității lor.

Dacă ne vom aminti mereu că fiecare copil este unic în ceea ce privește “echipamentul” său biologic, structura aptitudinilor și intereselor sale, dacă-l vom trata în raport cu specificitatea sa, este posibilă integrarea reală a acestuia, alături de copii normali, într-o societate care le va valorifica potențialul.

BIBLIOGRAFIE:

1. Sora Lungu–Nicolae – “Pseudohandicapul mintal și problematica integrării.” – Revista de Psihologie, Nr.4/1974
2. C.Păunescu, Doru Vlad Popovici & colab. – “Terapia educațională integrată”, Ed. Pro Humanitate, București, 1997
3. Revista Învățământului Preșcolar – “Educația în anul 2003” Nr.1-2/2003, București, Redactor Șef – Silvia Dima
4. R. Dottrens – “ A educa și a instrui”, E.D.P., București, 1970

STRATEGIE DE INTEGRARE A CREIERULUI: ”LASĂ NORII EMOTIEI SĂ TREACĂ”

Prof. Maniu Valeria Angela, Școala Gimnazială Gârbova

Plan de intervenție:

Nume și prenume: N.D.

Vârsta/clasa: 9 ani, clasa a III-a

Problematica întâlnită în context educativ:

N. D. este un elev care a absolvit cu rezultate bune clasa a II-a. A avut calitative foarte bune la evaluările orale, dar la evaluările scrise a avut calitative de ”Suficient”, rareori de „Bine”. Am observat că la Evaluarea Națională –clasa a II-a, fiind evaluare scrisă, elevul a obținut calificativul “Suficient” atât la matematică cât și la limba română. Îl apreciam și am fost sincer îngrijorată că, elevul se străduia să obțină calitative foarte bune, suferea că nu reușește să se „adune” și să rezolve cu succes sarcinile scrise. De asemenea, m-am îngrijorat de faptul că elevul, după evaluarea scrisă, a rezolvat oral corect sarcinile. Am luat legătura cu mama elevului. De la mama elevului, am aflat că D. nu își face temele singur. Așteaptă până vine mama să facă temele împreună, de teamă să nu greșească și mama îi rupe foaia, fiind nevoit să o ia de la capăt. Mama recunoaște că, uneori e obosită de la muncă și dacă greșește, îl ceartă.

Tip de integrare: Integrarea emisferelor cerebrale

Obiectivele intervenției:

- Integrarea creierului pe orizontală pentru armonizarea funcțiilor logice cu funcțiile emoționale
- Identificarea strategiilor de coping focalizate pe emoție (control emoțional, exprimare emoțională) care îl ajută pe copil să își reducă starea de tensiune care este asociată unei situații de stres

Nume și prenume: N. D.

- Obținerea unei înțelegeri situaționale și de sine mai bune pentru armonizarea realității cu așteptările copilului, prin integrarea diferitelor părți ale sinelui.

Tip de integrare: Integrarea diferitelor părți ale sinelui

Strategie de integrare a creierului: "Lasă norii emoției să treacă"

Această strategie este potrivită deoarece:

Copilul este informat că emoțiile sunt trecătoare, frica, frustrarea și singurătatea sunt stări temporare, nu trăsături de durată. Un motiv pentru care sentimentele intense pot fi atât de stânjenitoare pentru copil este că el nu consideră aceste emoții ca având perioadă temporală.

"Lasă norii emoției să treacă" este o strategie potrivită pentru discutarea și aprofundarea unor aspecte/comportamente/credințe și idei/atitudini (a pierde este în sine un sentiment neplăcut, de cele mai multe ori acompaniat de [rușine](#) și scăderea stimei de sine) în scopul producerii schimbării.

Profesorul își stabilește temele de discuție și consiliază mama copilului, explicându-i că nu este suficient să schimbăm ceva la copil, ci este important să își schimbe atitudinea care induce această teamă. Așadar, copilul are o teamă intensă de eșec, înseamnă că are de făcut câteva modificări în atitudinea sa față de el. I se va oferi mamei direcția de schimbare.

Mama își va invita copilul să își facă temele sigur, arătându-i consecințele greșelilor. Este bine ca aceste consecințe să includă posibilitatea de a repara lucrurile, prin efort susținut. I se va explica care este rolul greșelilor. Copilul are nevoie să audă explicit că greșeala este un lucru firesc, mai ales când încep să învețe ceva nou. Așadar, când copilul ezită să înceapă activitatea, i se va spune că aceasta este prima încercare, și este de așteptat să nu îi iasă prea bine.

Cu cât va exersa mai mult, cu atât îi va fi mai ușor. Se creează Spațiul greșelilor. D. își imaginează că greșeala este un lucru groaznic, care nu trebuie să se întâmple niciodată. Iată de ce se va confrunta această frică, creând un spațiu special destinat greșelilor, în care copilul poate experimenta în voie cum este să nu facă bine. În acest spațiu, mama va face împreună cu copilul, în mod deliberat, cât mai multe greșeli (dacă el ezită, poate da ea tonul). Spre exemplu, dacă este o activitate de scris, poate face o Foaie a greșelilor, în paralel cu foaia normală. Astfel, copilul se poate confrunta de câte ori dorește cu greșeala, până când aceasta nu mai este un eveniment de temut, ci doar o întâmplare obișnuită, care nu este așa de rea.

Intervenția se va derula o dată pe săptămână, în paralel cu monitorizarea comportamentului și performanțelor la probele scrise. Mama va fi informată despre progresul intervenției după fiecare probă de evaluare scrisă.

Bibliografie:

Dr. Daniel J. Siegel, Dr. Tina Payne Bryson, Creierul copilului tău- 12 strategii revoluționare de dezvoltare unitară a creierului copilului tău, Ediție revizuită, Traducere din limba engleză de Mihaela Ivănuș, Editura For You București, 2017

CULTURA ROMÂNEASCĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN

Prof. Arsu Ștefania-Narcisa, Colegiul Național "Lucian Balga" Sebeș

E cunoscut faptul că valoarea unei națiuni stă în cultura și spiritualitatea sa. Nicolae Iorga afirma că: „Fără steag de cultură un popor e o gloată, nu o oaste.” Odată cu integrarea României în structurile europene ne confruntăm cu problema importului și exportului de valori și, implicit, de non-valori, pe care generația tânără o gestionează fără o triere avizată, cedând tentației și alegând tot mai mult această „globalizare” în ceea ce privește facilitarea traiului cotidian.

Actualitatea ne pune în față realitatea deplorabilă a culturii în general, căci cultura nu numai că a cunoscut un regres – a se vedea, în acest sens, lectura unei majorități considerabile a Europei a unor scriitori precum Paulo Coelho sau Dan Brown -, dar se vede amenințată tot mai mult de

tehnologie și știință. Tinerii se regăsesc tot mai ușor în postura de navigator pe internet decât cu un abonament la Biblioteca Municipală.

Asistăm la o diminuare a fenomenului cultural care primește o infuzie tot mai puternică din partea științei în era post-industrială. Existența unor semne care prevăd dizolvarea culturii în civilizație este indiscutabilă.

Un prim semn ar fi depopularea satelor și migrarea spre oraș, asistând la prosperitatea metropolei și decăderea provinciei. Odată cu dispariția satelor se pierde un întreg univers de tradiții și obiceiuri. Este știut faptul că miezul esențial al culturii constă în idei tradiționale apărute și selecționate istoric și, în special, în valorile ce li se atribuie. În acest sens, am putea spune că tradiția este cea care salvează cultura unui popor, tradiția și obiceiurile poartă amprenta spirituală a unui popor, poartă în sine specificul național, căci omul cultivat își dirijează energia spre înăuntru, spre suflet, spre deosebire de omul civilizat care își direcționează energia spre exterior. Am putea spune că omul cultivat, fiind preocupat de latura spirituală, își hrănește sufletul prin cultură, iar omul civilizat își hrănește trupul prin tot ceea ce îi oferă civilizația, știința și tehnologia.

Un alt semn ar fi apariția sentimentului de cosmopolitism în locul celui de patrie – astăzi se vorbește tot mai mult despre globalizare. În locul ideii de popor apare conceptul de „masă”, lucru încercat prin masificarea Europei prin Uniunea Europeană. În detrimentul termenului de „persoană” apare unul nou, „individ” termen ce discreditează ființa de însușirile ei: sentimentală, rațională, dornică de progres. Generației tinere îi este străin sentimentul de patriotism dacă nu-l mai legăm de valorile dragostei de glie și limbă românească. La manifestările legate de cinstirea eroilor noștri naționali lipsesc tinerii.

Și extinderea ateismului științific poate fi considerat un pas înapoi pentru cultură în general. Credința și spiritualitatea unui popor a fost oglindită în artă și creație. Ateismul este un tărâm steril, care nu încălzește nici ochiul și nici inima. S-a încercat în perioada comunistă să i se șteargă omului din suflet dorul după absolut pentru a fi mai ușor de controlat și dominat. Stau mărturie sutele de martiri al căror potențial intelectual și cultural a fost înăbușit în închisori și care se identifică cu istoria noastră, definind conceptul de patrie și dragoste de Dumnezeu și neam.

La polul opus ne confruntăm cu o mișcare spirituală de contopire a tuturor religiilor și credințelor în una singură, un sincretism religios promovat de mișcarea New Age, care, de asemenea, eludează valori fundamentale ale unei culturi pentru a face loc altora.

Acum, când tineretul este tot mai distant față de tot ce înseamnă cultură, când televizorul și calculatorul sunt dușmani greu de învins în detrimentul lecturii, se cuvine să găsim calea de a-i sensibiliza, și, cred că, prin educație patriotică și religioasă, putem deschide această cale.

Ne aflăm imediat după un an simbolic, cu mare încărcătură istorică, când ar trebui să vorbim mai cu entuziasm despre Marea Unire și despre ce înseamnă să fii român. Prin cultul eroilor neamului putem deveni cetățeni vrednici și patrioți exemplari. Se cuvine mai mult ca oricând să ne identificăm cu vocile unei colectivități purtătoare a valorilor etice și morale moștenite de la înaintașii noștri, fiind conștienți de necesitatea misionarismului în vremurile noastre, și, astfel, să luminăm generația tânără. Instituțiile istorice precum Biserica și Școala rămân repere de păstrare și promovare a acestor valori, având datoria sfântă de a clădi conceptele de patrie și patriotism, de neam și țară.

Ce ne rămâne de făcut pentru conservarea, dacă dezvoltarea e prea mult spus, a valorilor românești în spațiul european e acela de a insufla noii generații dragostea de țară în adevăratul sens al cuvântului și împreună să descoperim și să redescoperim cultura ce odinioară ne făcea atât de mândri. Trebuie să învățăm să ne iubim cultura și să nu ne abatem de la valorile noastre.

PROMOVAREA TRADIȚIILOR PRIN ACTIVITĂȚILE CU PREȘCOLARII- EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. inv. preșc. Balea Livia-Valentina, Școala Gimnazială Avram Iancu Abrud-G.P.P Nr. 1

Odată cu intrarea în luna decembrie, suntem cuprinși de spiritul sărbătorilor de iarnă care ne aduc multă bucurie și căldură în suflet, ne fac mai buni, mai darnici, mai copii ca oricând.

În această perioadă cadrele didactice au prilejul de a organiza diverse manifestări prin intermediul cărora să transmită sau să valorifice tradițiile românești. Începând cu Ziua Națională și până la obiceiurile de Crăciun și Anul Nou, portul popular național este nelipsit din fiecare eveniment.

Dacă în satele românești transmiterea datinilor și obiceiurilor se face predominant prin viu grai, în mediul urban această sarcină revine în mod special cadrelor didactice. În cadrul serbărilor școlare este indicat să existe momente artistice în care copiii să promoveze tradițiile populare.

Cu emoție și căldură în suflet ne pregătim ghetuțele cu mic cu mare în seara de Moș Nicolae și ne punem în ele toate speranțele, toate dorințele, așteptând cu nerăbdare dimineața să vedem dacă am primit ceea ce așteptam. Împreună cu preșcolarii din grupa mea am confecționat și noi ghetuțe pentru Moș Nicolae pe care ei le-au așezat cu grijă în speranța că se vor umple cu dorințe.

În zilele noastre, împodobirea bradului de Crăciun a devenit una dintre cele mai iubite datini, atât în mediul rural, cât și urban, odata cu așteptarea în seara de Ajun a lui Moș Crăciun. Și la grădiniță, copiii sunt încântați să împodobească bradul adus de Moș Crăciun, în speranța că vor primi și cadouri sub el.

Copiii știu că Moș Crăciun aduce cadouri mai multe celor care au fost foarte cuminți. Acesta este și astăzi un argument foarte serios și este o motivație puternică pentru copii, care se străduiesc să devină mai cuminți, mai harnici și mai ascultători pentru că anul viitor să primească mai multe daruri.

Crăciunul este o sărbătoare a sufletului, prin datinile și obiceiurile specifice, ce conferă o stare de bucurie și liniște, și de emoție, în același timp. Marcarea Crăciunului și a sărbătorilor de iarnă prin serbări reprezintă un izvor de satisfacții și bucurii atât pentru copii cât și pentru părinți, creează bună dispoziție și favorizează dezvoltarea intelectuală și socioemoțională a copiilor. Principalele trăsături ale acestor activități extracurriculare sunt:

- ✚ Au un caracter preferențial, opțional, facultativ; și sunt activități de grup;
- ✚ Sunt axate pe interesele, înclinațiile și aptitudinile personale ale copiilor;
- ✚ Consolidează colaborarea cu familia, stimulează implicarea acestora în activitățile instructiv – educative din grădiniță.

Prin organizarea serbărilor de iarnă în grădiniță cu implicarea preșcolarilor în calitate de actori, interpreți, recitatori, în desfășurarea serbării este stimulată exprimarea orală a copiilor, și astfel se răspunde nevoii de frumos și înclinațiilor artistice ale preșcolarilor.

Serbarea de iarnă are o importanță deosebită pentru copii și părinții acestora, având multiple implicații în dezvoltarea copilului, prin faptul că:

- antrenează întregul potențial intelectual, moral, estetic, afectiv, volitiv și fizic al copilului;
- înlesnesc participarea activă a copilului la propriul traseu de învățare, fiecare preșcolar se simte "actor" și nu participant pasiv;
- sunt așteptate cu nerăbdare de copii pentru caracterul ludic, și totodată festiv al acestora;
- reprezintă o modalitate de a interacționa cu grupul;
- constituie o modalitate prin care educatoarea, dar și părintele cunoaște mai bine copilul, atitudinile, înclinațiile și temperamentul acestuia;
- oferă oportunitatea cultivării consecvente a unor talente, pasiuni ale copiilor;
- fac apel la lărgirea orizontului cognitiv al preșcolarilor;
- răspund nevoii de frumos a copiilor;
- îi ajută să își disciplineze comportamentul, să învețe și să transpună în situații reale reguli de comportament specifice acestui tip de evenimente, le educă răbdarea și autocontrolul.

Prin participarea preșcolarului la serbarea Crăciunului sunt dezvoltate și educate:

- ❖ atenția - prin respectarea indicațiilor regizorale, și în special, a atenției distributive – prin raportarea copilului la ceilalți membri ai echipei de lucru;
- ❖ memoria – prin repetițiile organizate pentru consolidarea replicilor, a mișcărilor;
- ❖ voința – prin implicarea copiilor în mod voluntar la eveniment;
- ❖ afectivitatea – prin filtrarea mesajelor culturale, artistice, pe plan afectiv;
- ❖ imaginația și creativitatea – prin implicarea directă a copiilor în conceperea programului serbării;
- ❖ atitudinilor pozitive – prin crearea de situații concrete, pentru care copilul va aproba/aborda o anumită conduită;
- ❖ gândirii – prin adaptarea la situații de tip nou, prin gestionarea situațiilor neprevăzute ce apar în derularea spectacolului.

Familiarizarea copiilor cu obiceiuri și tradiții specifice Crăciunului și Anului Nou îi stimulează pe copii în adoptarea de atitudini pozitive față de ceilalți, față de bucuria de a dăruia, de a colabora, de a sărbători în spiritul semnificației acestor sărbători.

Versurile populare, zicerile specifice colindelor, Plugușorului, Sorcovei îi familiarizează pe copii cu moștenirea culturală populară a neamului, a zonei în care trăiesc, și care este esențială pentru dezvoltarea globală a preșcolarului. Pentru copilul preșcolar, care încă nu poate citi Biblia, și nici nu o poate înțelege, colindul reprezintă un mod prin care acesta află despre nașterea lui Iisus, începând astfel să înțeleagă semnificația acestei sărbători.

Interpretarea de către copii a acestor colinde le oferă, pe lângă buna dispoziție, rezultată din caracterul lor ludic și dinamic, și posibilitatea de a învăța să aprecieze valori morale general – universale precum: binele, frumosul, hărnicia, frumosul, adevărul, cinstea, dreptatea, și să le respingă pe cele aflate în antiteză cu acestea – urâtul, lenea, minciuna, hoția, etc.

Serbarea de iarnă creează un cadru optim de realizare a obiectivelor educației nonformale, al cărui conținut este adaptat nevoilor copilului, cu scopul de a eficientiza învățarea. Serbarea, în general, este un eveniment important în viața copiilor, dar și a grădiniței, având marele avantaj de a favoriza valorificarea și dezvoltarea experiențelor copilului, într-un climat nou, stimulat, în care au libertatea de a-și manifesta interesele, de a-și exprima trăirile pe baza eforturilor personale, accentul deplasându-se de pe informativ, pe aspectul formativ al învățării.

Bucuria Sfântă a Nașterii Mântuitorului este sărbătorită de cei mici cu mare drag, de aceea și preșcolarii se pregătesc din timp de sărbătoare învățând cântece, colinde și poezii cu care își impresionează părinții și pe toți cei care îi ascultă.

Întreg orașul răsună de glasurile zglobii ale copiilor, care își pun căciulițe de sărbătoare, sună din clopoței, colindându-i pe toți cei care au fost binevoitori și le-au deschis porțile, bucurându-le inimile cu glasurile lor fermecate și amintindu-le de copilărie.

Copiii sunt întotdeauna încântați de darurile primite drept răsplătă, dar cea mai mare bucurie pentru ei este întotdeauna Serbarea pomului de Crăciun, unde Moșul vine cu sacul încărcat de cadouri. Aceștia se întrec pe sine și de la mic la mare dau tot ce au mai bun din ei, doar pentru a-l impresiona pe Moșul și spectatorii care vin să-i vadă și, bineînțeles că, recompensele Moșului sunt pe măsura așteptărilor, fiecare copil stă în brațele Moșului, primește cadouri de la el și și-și face fotografii cu el, iar bucuria de pe fața lor ne luminează și pe noi cadrele didactice și părinții care ne aflăm lângă ei.

Am participat, de asemenea, la activități de interpretare a colindelor la Primăria orașului, la Politia orașului, la școli și grădinițe partenere, la diverse instituții din oraș.

Învățământul românesc are o datorie morală pentru transmiterea datinilor și tradițiilor populare prin promovarea acestora în diverse evenimente culturale desfășurate în activități extracurriculare și extrașcolare, dar și în cadrul procesului instructiv-educativ.

În calitate de educatori suntem obligați să facem din creația noastră populară o carte de vizită cu care să batem la porțile cunoașterii și cu care vom fi primiți și apreciați fără îndoială oriunde în lume.

Crăciunul este cel mai bun moment pentru a-i învăța pe cei mici să fie mai buni și mai toleranți, să dăruiască din suflet și să-și arate dragostea. Adulții sunt cel mai bun exemplu, așadar, fiecare dintre noi trebuie să își curățească interiorul pentru a se putea bucura cu adevărat de frumusețea sărbătorilor de iarnă. Magia sărbătorilor îmbracă sufletul fiecărui om și se transformă în amintiri neprețuite. Dacă am fost puțin mai buni ca anul trecut, puțin mai darnici, mai empatici și mai iubitori Miracolul Crăciunului s-a împlinit.

Sărbătorim 1 Decembrie

Bine-ai venit, Moș Nicolae!

Împodobim bradul

Am plecat să colindăm

Serbarea de Crăciun

Bibliografie:

1. Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani).
2. Lespezanu, Monica, Tradițional și modern în învățământul preșcolar, Editura Omfal Esențial, București, 2007;
3. Narcisa Alexandru Stiucă - Sărbătoarea noastră de toate zilele –sărbători în cinstea iernii, Editura Cartea de buzunar, 2005;

STUDIUL- INOVAȚIE ȘI DIVERSIFICARE PENTRU O EDUCAȚIE DE CALITATE

Înv. Marc Aurica- Școala Gimnazială Cîmpeni

"Viitorul unei națiuni este hotărât de modul în care aceasta își pregătește tineretul", afirma încă din secolul al XVII-lea marele umanist olandez Erasmus. Pentru dezvoltarea socială și umană la nivelul întregii lumi, factorul educațional este recunoscut ca fiind o componentă indispensabilă pentru adaptarea indivizilor la provocările noului mileniu. Acțiunea educativă trebuie să armonizeze datele oferite de ereditate și mediu, în mod creator și adaptat fiecărui individ (sau grup de indivizi). Aceasta deoarece ceea ce s-a dovedit, într-un moment dat sau pentru un individ, benefic, poate fi dăunător într-un alt moment pentru un alt individ.

Educația, din punct de vedere etimologic, reprezintă influențarea sistematică și conștientă a dezvoltării facultăților intelectuale, morale și fizice ale copiilor și tineretului precum și totalitatea metodelor folosite în acest scop. Calitatea în educație se referă la totalitatea însușirilor esențiale ale sistemului educațional și reprezintă „valoarea pe care societatea o acordă serviciilor educaționale și educației în ansamblul ei”. Calitatea educației poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate. Calitatea și eficiența sunt doi piloni importanți ai reformelor educaționale din toată lumea, care trebuie avute în vedere la construirea sistemelor naționale de management și de asigurare a calității și în învățământul românesc. Sunt necesare eforturi suplimentare ale tuturor actorilor implicați în proces pentru a spori calitatea, accesibilitatea, relevanța, eficiența, echitatea educației.

Educația de calitate:

- Este centrată pe clienții și beneficiarii serviciilor educaționale;
- Este oferită de instituții responsabile;
- Este orientată pe rezultate;

- Respectă autonomia individuală și are la bază autonomia instituțională;
- Este promovată de lideri educaționali;
- Asigură participarea actorilor educaționali și valorizarea resursei umane;
- Se realizează în dialog și prin parteneriat;
- Se bazează pe inovație și pe diversificare;
- Abordează procesul educațional unitar, în mod sistemic;
- Are ca obiectiv îmbunătățirea continuă a performanțelor;
- Înțelege interdependența între furnizorii și beneficiarii implicați în oferta de educație.

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese:

- a) planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării;
- b) monitorizarea rezultatelor;
- c) evaluarea internă a rezultatelor;
- d) evaluarea externă a rezultatelor;
- e) îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.

Calitatea se produce, se generează permanent, se măsoară și se îmbunătățește continuu, iar organizația furnizoare de educație trebuie să asigure calitatea, să implementeze propriul sistem de management și de asigurare a calității, să se autoevalueze continuu și să propună măsuri ameliorative.

Școala trebuie să contribuie la egalizarea șanselor tuturor copiilor la educație și la dezvoltarea potențialului lor, precum și la orientarea pregătirii școlare și profesionale. În învățământul contemporan se pune accentul pe funcția formativă. Educația de calitate este un drept al fiecărui copil. Ne străduim mult la nivel global să reducem abandonul școlar, însă nu e suficient să readucem/menținem copiii în școală, contează și ceea ce primesc aici. Investim 10–12–15–18 ani în educația formală, mai mult decât în majoritatea activităților unei vieți umane, e firesc să dorim și să așteptăm ca această investiție să merite.

Școala este responsabilă de asigurarea internă a calității, dar calitatea se asigură prin dialog și pe bază de parteneriat cu toți actorii implicați. Educația este un proces care se desfășoară în clasă, dar și în afara ei, un proces de lungă durată, cu efecte vizibile în timp și la care participă mai mulți actori: elevi, părinți, cadre didactice. Funcționarea relației corecte în triada educațională elev-părinte – școală contribuie la realizarea unui învățământ de calitate. O familie bine informată despre actul educațional și de ceea ce se întâmplă cu copilul lor în școală, ajută școala în a oferi educație de calitate. Gradul de implicare a tuturor determină succesul/insuccesul actului educațional, succes apreciat în funcție de standardele de referință naționale, precum și așteptările beneficiarilor. O educație de calitate se poate face numai într-o școală modernă, cu o dotare bună, cu profesori de elită, o școală în care domnește disciplina și seriozitatea, în care părinții sunt interesați și implicați activ în serviciul de educație de calitate oferit de școală, un consiliu de administrație profesional, o comunitate conștientă de calitatea viitorilor cetățeni ce ies pe porțile lăcașului de educație și care investesc resurse financiare și umane pentru dezvoltarea ei.

Asigurarea calității educației în context formal se realizează mai ales prin modul în care cadrul didactic organizează demersul didactic, pentru atingerea competențelor vizate de programă. În viziune modernă, rolul profesorului este de a facilita și intermedia învățarea, de a fi partener în învățare, de a-i ajuta pe elevii săi să înțeleagă, să argumenteze puncte de vedere proprii, de a alege strategii adecvate prin care să-i pregătească pe elevi să facă față și să se integreze optim unei societăți aflate într-o dinamică fără precedent. Elevii doresc de la dascălii lor: competență, zâmbet și încredere. În afară de cunoștințe și informații elevii așteaptă de la noi suflet încălzit la lumina zâmbetului, care se transmite pe chipurile și în ochii lor puri și încrezători.

În lucrarea "Managementul calității totale în educație", teorie și cum se pune în practică, dr. Myron Tribus menționează: "Calitatea în educație este ceea ce face ca învățarea să fie o plăcere și o bucurie. Bucuria învățării este mereu schimbătoare. Ceea ce este atrăgător la o vârstă este infantil la alta. Trebuie angajare permanentă să-l faci pe elev să fie atașat de învățatură. Este nevoie de experiență în ceea ce privește calitatea pentru a crea un elev independent". Fiecare copil are un potențial educativ înăscut care trebuie doar descoperit și activizat. Aceasta este misiunea sfântă a

școlii, a educatorilor, deoarece, după cum spunea Comenius : “E îndoielnic să existe o oglindă atât de murdărită, încât să nu reflecte totuși imagini într-un fel oarecare; e îndoielnic să existe o tablă atât de zgrunțuroasă încât să nu putem scrie totuși ceva pe ea. Dacă se întâmplă însă ca oglinda să fie plină de praf sau pete, înainte de a ne folosi de ea trebuie să o ștergem, iar o tablă prea zgrunțuroasă trebuie s-o dăm la rindea.”

Bibliografie:

Josan, Simona, ”Lecții de management și calitatea educației”, „Tribuna învățământului”, nr.649, 2005.

Iucu, R., B., ”Teoria și metodologia instruirii”, București: P.I.R., 2005.

Cucoș, C., ”Pedagogie”, Ed. Polirom, Iași, 2000.

Voiculescu, E., ”Metodologia predării-învățării-evaluării”, Ed. Ulise, Alba-Iulia, 2002.

Ioan Neacșu, “Asigurarea calității în educație”, Ministerul Educației și Cercetării, Ed. Școala Gălățeană, 2006;

Myron Tribus, “Managementul calității totale în educație; Teorie și cum se pune în practică”.

ȘCOALA MEA – O ȘCOALĂ INCLUZIVĂ

Prof. Mihai Maria - Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Cetatea de Baltă

„Școala obișnuită cu o orientare incluzivă reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare, un mijloc care crează comunități primitive, construiesc o societate incluzivă și oferă educație pentru toți; mai mult, ele asigură o educație eficientă pentru majoritatea copiilor și îmbunătățesc eficiența și, până la urmă, chiar și rentabilitatea întregului sistem de învățământ.” (Declarația de la Salamanca)

Educația sau școala incluzivă/integrată implică ideea de reformă a școlii și a societății în ansamblu, cu scopul de a răspunde dezideratului „o societate pentru toți”, care să răspundă mai bine nevoilor, potențialului și aspirațiilor tuturor copiilor, inclusiv ale celor cu nevoi educative speciale. S-a ajuns la concluzia că satisfacerea nevoilor educaționale și profesionale ale celor mai mulți copii nu se poate realiza în centre și școli speciale, care pot genera uneori și apariția unui sindrom discriminatoriu, segregational. Se face simțită nevoia ca școala publică să cuprindă o mai mare diversitate de elevi decât în prezent și să permită incluziunea (încorporarea) în sistemul de învățământ general a cât mai multor copii cu cerințe educaționale speciale.

Școala incluzivă:

- unitate de învățământ în care se asigură o educație pentru toți copiii;
- reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare.

Școala incluzivă este școala care :

- nu selectează și nu exclude;
- este deschisă, tolerantă, prietenoasă și democratică;
- este naturală prin eterogenitatea ei;
- valorizează toți elevii;
- se adaptează la diversitatea nevoilor educaționale și la particularitățile de învățare și dezvoltare.

Principiul egalității de șanse reprezintă conceptul de bază al școlii incluzive, prin aplicarea căruia aceasta contribuie la anularea diferențelor de valorizare bazate pe criterii subiective, de ordin etnic sau social. Incluziunea la nivel școlar se realizează prin respectarea și valorizarea diferențelor

socio-culturale existente în rândul elevilor și prin promovarea bogăției și a diversității experienței educative care rezultă din aceste diferențe.

România are de asemenea prevederi constituționale care integrează în mod expres obligațiile asumate: „Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase”. (Articolul 6 din Constituția României)

O școală incluzivă este o școală democratică. Ea încearcă să realizeze respectul reciproc între membrii implicați și modurile lor diferite de experiență și viață. Școala incluzivă cere ca toți să lucreze împreună în mod creativ în așa fel încât fiecare elev să învețe. Școala noastră, în care învață români, maghiari și romi este o școală incluzivă și se caracterizează prin faptul că :

- Diversitatea este văzută ca o realitate;
- Asigură fiecărui elev accesul la cunoaștere, formare de deprinderi și informație;
- Asigură învățarea individualizată și în echipă;
- Activități asistate în care elevii sunt ajutați direct de profesor;
- Acordarea timpului necesar studiului și o instruire bazată pe nevoile de învățare;
- Folosește pregătirea și amenajările speciale în colaborarea dintre membrii ei;
- Colaborează cu familiile și alți membri ai comunității;
- Implicarea părinților;
- Teme curriculare adecvate și abordate gradual;
- Sprijin pentru învățare;
- Educație adaptată nevoilor specifice și potențialului specific;
- Se perfecționează permanent.

Principiile generale pe care le propune educația incluzivă au în vedere următoarele patru formulări (Asociația Națională pentru educația cerințelor speciale în Marea Britanie - NASEN, 1999):

1. **Principiul drepturilor egale.** Fiecare ființă umană are dreptul la o dezvoltare personală, socială și intelectuală și trebuie să aibă asigurate ocaziile de a-și desăvârși potențialul propriu de dezvoltare.
2. **Principiul unicității.** Fiecare ființă umană este unică în termeni de caracteristici, interese, abilități, motivații și nevoi de învățare.
3. **Principiul diversității.** Sistemul educațional trebuie astfel proiectat încât să ia în calcul și să-și asume întreaga diversitate a persoanelor pe care le antrenează.
4. **Principiul accesului și participării.** Toți cei care au nevoi/cerințe speciale de învățare și/sau dizabilități ar trebui să aibă acces la o educație adecvată și de calitate.

Dacă acceptăm ideea că, după absolvirea școlii, toți copiii (inclusiv cei cu dizabilități/cerințe speciale) trebuie să beneficieze de șansa de a participa activ la viața socială, atunci trebuie să le acordăm necondiționat această șansă încă din școală: deci, integrarea socială este pregătită și condiționată de integrarea școlară. Pe de altă parte, dificultățile apărute în procesul integrării nu sunt generate atât de natura cerințelor speciale ale elevilor integrați, cât mai ales de modul nostru de a percepe acest proces, așadar, în esență, este o chestiune de atitudine.

În perspectiva școlii incluzive înțelegem ca școală care se deschide flexibil tuturor copiilor, dificultățile de învățare sunt considerate probleme normale în activitatea didactică. Rezolvarea lor este un prilej și o provocare pentru profesori, elevi, manageri ai școlii și ceilalți factori implicați. Fiecare act didactic este o presiune asupra copilului și trebuie completat cu un sprijin corespunzător. Pentru a rezolva diferitele probleme de învățare pe care le întâlnește învățarea didactică trebuie antrenată perfecționarea școlii, a profesorului și parteneriatul educațional cu familia și comunitatea.

Avem convingerea că orice școală poate deveni incluzivă dacă abordează o educație specifică incluziunii și o aplică în procesul de învățământ pe care îl gestionează. În acest sens, schimbarea începe cu crearea unei culturi incluzive și continuă cu dezvoltarea de practici educaționale și măsuri concrete de incluziune.

BIBLIOGRAFIE:

- **Declarația de la Salamanca asupra educației cerințelor speciale** adoptată la conferința mondială „Acces și calitate” organizată de UNESCO și Ministerul Educației din Spania, 7-10 iunie 1994
- T. M. Pădurean, **Problema solidarității**, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca 2013
- A. Roșan, (coord.), **Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție**, Ed. Polirom, Iași 2015
- T. Vrăjmaș, „**Învățământul integrat și / sau incluziv pentru copiii cu cerințe educative speciale**”, Ed. Aramis, București, 2001.

STUDIU-MODALITĂȚI DE INTEGRARE A COPIILOR CU C.E.S. ÎN COLECTIVUL DE ELEVI AL CLASEI

Înv. Gligor Dana - Școala Gimnazială Cîmpeni

Dezideratul actual al societății în care trăim este acela de a oferi posibilitatea fiecărui individ de a-și găsi locul în care să se simtă util din punct de vedere personal, dar și social.

Copiii cu cerințe educaționale speciale au nevoie poate mai mult decât ceilalți elevi de susținerea grupului social. Pentru că au stima de sine scăzută, acești copii au nevoie de încurajare și apreciere. Din păcate, au probleme cu ritmul de învățare și cu puterea de concentrare. Au rămas în urma colegilor lor și de aceea nu au încredere în forțele proprii și nici nu pricep bine cunoștințele noi. Trebuie să ne străduim să le descoperim aptitudinile și să le valorificăm pentru ca să îi ajutăm să se facă utili și apreciați. Astfel, vom reuși să le creăm motivație pentru învățare și să îi sprijinim în procesul de recuperare școlară și de adaptare socială.

Poate, cele mai eficiente căi de integrare a copiilor cu C.E.S. sunt activitățile extracurriculare. De la serbări școlare, vizionări de spectacole, vizite, drumeții, excursii și organizare sau participare la expoziții la concursuri școlare, cercuri pe obiecte sau excursii de studii, toate activitățile extracurriculare favorizează interacțiunea grupului de elevi, creează premisele unor bune raporturi cu comunitatea, cu părinții și cu organizațiile nonguvernamentale. Ele sunt componente educaționale valoroase și eficiente dacă se asigură conținuturi și forme de desfășurare care să producă atractivitate, plăcere și satisfacție. Activitățile extracurriculare pot fi desfășurate în școală sau în afara ei. Ele au două componente aflate în raporturi complementare: o componentă intelectuală care antrenează capacitatea de creație, dorința de autoafirmare și o componentă distractivă, de loisir, destinată asigurării unei atmosfere destinsă, precum și captării interesului față de respectiva activitate.

Activitățile extracurriculare se bazează pe participarea benevolă a copiilor, în funcție de modul în care le-a fost captat interesul pentru respectivele activități. În același timp, aceste activități puntează ideea că nu doar individul este important, ci contribuția grupului, cu întregul său corolar de contribuții socioculturale.

Din categoria activităților extracurriculare mă opresc asupra parteneriatelor educaționale. Acestea, prin multitudinea activităților pe care le presupun, contribuie la îmbunătățirea comportamentului elevilor, la respectarea normelor de conviețuire în grup, la stimularea încrederii în forțele proprii, la conturarea ideii că fiecare are rolul și locul lui în cadrul grupului, că avem nevoie unii de alții și grupul poate evolua doar prin contribuția comună.

La școala noastră am desfășurat mai multe parteneriate educaționale în care am fost direct implicați eu, elevii mei și părinții acestora. Un impact deosebit l-a avut parteneriatul „Școala părinților”. Scopul acestui parteneriat se referă la stabilirea unei bune relații de colaborare între cadrele didactice prin activități realizate în comun în beneficiul elevilor, părinților, profesorilor, comunității. Obiectivele stabilite vizează identificarea problemelor cu care se confruntă părinții copiilor de la clasa pregătitoare, dezvoltarea abilităților de comunicare eficientă școală-părinți,

formarea unui grup de suport al părinților elevilor de la același nivel de vârstă, stabilirea unei legături pozitive învățător-copil și prin intermediul activităților ludice extrașcolare.

Parteneriatele educaționale vin în sprijinul eforturilor noastre de integrare a copiilor cu C.E.S. și reprezintă o alternativă de dezvoltare a personalității acestora. De fapt, dacă am face o analogie, educația integrată ar putea fi considerată tot o formă de învățământ alternativ, ca și alternativele step-by-step, Montesori sau Waldorf, evident cu specificul de rigoare. Partea comună cea mai ușor de sesizat este rolul și statusul profesorului în relația cu elevul, și modul de abordare dinamic și cooperant al sistemului de învățământ. Într-adevăr, există și foarte mari dificultăți în procesul de integrare, pornind de la mentalitate și ajungând la dotările necesare dar, după cum am menționat, totul este posibil cu răbdare, bunăvoință și încredere în forțele nelimitate ale ființei umane, în speță ale copiilor.

Bibliografie:

GHERGUȚ, ALOIS, *Sinteze de psihopedagogie specială*, Editura Polirom, București, 2007
ȘCHIOPU, URSULA, *Probleme psihologice ale jocului și distracțiilor*, Editura Didactica și Pedagogică, București, 1976

SPIRITUL ECOLOGIC LA ELEVI

Prof. inv. primar Avram Margareta Paula, Liceul Tehnologic Jidvei

Datorită impactului dintre tehnologie și mediul natural, se impune introducerea unei noi mentalități privind mediul și protejarea lui încă de la cea mai fragedă vârstă, printr-o educație ecologică care duce la dezvoltarea spiritului ecologic al copilului.

Un document UNESCO din 1982 sub titulatura "Probleme mondiale în școală", propunea introducerea în școală a unor teme de mediu, alimentație, nutriție.

Introducerea „noilor educații” în curriculumul școlar este, la momentul actual, o necesitate, cu atât mai mult cu cât asistăm la noi provocări în evoluția socială.

Educația ecologică în școală reprezintă o preocupare constantă în toate categoriile de activități. Acest demers este de o importanță majoră întrucât primele forme de organizare a cunoașterii de către copii a mediului înconjurător apar în învățământul preșcolar și se continuă în clasele primare.

Obiectivele ce trebuie urmărite în școală sunt:

- "alfabetizarea" în materie de mediu;
- conștientizarea diversității și importanței problemelor ecologice, ca și a comportamentelor umane care afectează mediul;
- înțelegerea corectă a raportului individ mediu;
- dezvoltarea respectului față de mediu și a responsabilității;
- analiza critică a problemelor de mediu;
- dezvoltarea capacității de a lua decizii etc.

Orice activitate ce se desfășoară în afara sălii de clasă înseamnă activitate în contact nemijlocit cu mediul înconjurător. Așa cum îi învățăm pe elevi să vorbească, să se poarte în familie, la școală, în societate, tot așa trebuie să-i învățăm să se poarte cu mediul în care trăim.

Cunoașterea și ocrotirea naturii începe cu floarea de la fereastră, cu canarul, pisicuța, cățelușul sau pasărea pe care nu trebuie s-o rănim, ci să-i oferim câteva firimituri de pâine. Nu mila de viețuitoare, ci respectul este necesar unei adevărate prietenii, convingerea că totul în natură este folositor, noțiunea de dăunător a inventat-o omul ce cunoaște, dar nu recunoaște lanțul trofic.

Conștiința unui copil, atunci când încearcă să înțeleagă și să determine relația dintre el și natura vie, să rezolve conflicte extrem de intime, se evidențiază în acțiunea sa de decizie: a rupe sau nu o plantă, a ucide sau nu o insectă....

Nu este necesar să avem o disciplină specială în cadrul căreia să învățăm cum să protejăm natura pentru că natura face parte din viața noastră, este izvorul recreerii noastre, al sănătății, obiectul admirației, sursa de inspirație precum și resursele de care avem nevoie pentru a trăi.

Educația ecologică constituie unul dintre obiectivele care se regăsesc la toate disciplinele de învățământ. Interdisciplinaritatea ne oferă posibilitatea de a prezenta copiilor obiecte și fenomene într-o relație de intercondiționare și a-i face să înțeleagă pericolul dezechilibrului natural determinat de influența omului.

Literatura noastră ne oferă variate și frumoase texte inspirate din natură. Avem o țară frumoasă ca un cântec. Elevii află din poezii, povestiri, că țara noastră este un „minunat buchet de flori” strâns cu o „panglică albastră” care este Dunărea. Ei știu că trăim într-o țară binecuvântată cu frumuseți rare: munți ale căror creste sfidează norii, dealuri line pe care privirea se odihnește sub imperiul multor culori, câmpii întinse. Toate sunt străbătute de ape limpezi. Din diferite texte află despre plante și animale, unele chiar pe cale de dispariție.

Poza activitate „Să protejăm natura”, desfășurată cu elevii clasei pregătitoare de la Liceul Tehnologic Jidvei

Bibliografie:

1. Dumitrescu, F., Stănculescu, C. – „Natura pe înțelesul copiilor”, Editura Carminis, Pitești, 1998;
2. Ionescu, Al., Săhleanu, V., Bândiu, C., – “Protecția mediului înconjurător și educația ecologistă”, Editura Ceres, București, 1989;
3. Mateșică, V., – Modalități de educație ecologică a micilor școlari, Ed. “Miniped” – Înv. primar, Nr. 4, București, 2003;
4. Pistol, Mădălina, Din, Nicoleta, – „Ecologie”, Editura Erc Press, București, 2004
5. Șuliuc D., – “Educația ecologică, parte integrantă în curriculumul național, Înv. primar, nr. 2 – 3, București

OPȚIONAL DE EDUCAȚIE FINANCIARĂ - "SUNT MIC ȘI ÎNVĂȚ MUNCA SĂ O VALORIFIC !"

Prof. învă. preșc. Marcu Codruța-Alina, G.P.P. "Piticot" Cîmpeni

Denumire opțional: "Sunt mic și învăț munca să o valorific !" - Educație financiară

Tipul opționalului: la nivelul mai multor domenii experiențiale (domeniul științe, domeniul limbă și comunicare, domeniul estetic creativ, domeniul psiho motric, domeniul om și societate)

Nivelul de vârstă : nivel II- grupa mare

Grup țintă: 18 preșcolari

Nr. ore/săptămână : 1 oră

Durata: septembrie 2019-iunie 2020

Argument

Curriculum-ul din grădiniță prezintă, prin finalitățile, conținuturile, timpul de instruire, strategiile educaționale promovate, o abordare globală a educației timpurii, asigurând satisfacerea nevoilor, suficient de variate, prezente și a celor de perspectivă, ale copiilor preșcolari.

Datorită caracterului său flexibil, facil de adaptat la necesitățile momentului, curriculum-ul poate sprijini în mod real adaptarea copilului la societatea dinamică, în care se naște și trăiește, înarmându-l, progresiv, cu cunoștințe atitudini și deprinderi necesare în viață.

Acest opțional reprezintă un prim pas în punerea bazelor unei educații financiare atât de necesare omului contemporan. Fiecare activitate este o provocare la cunoaștere și acțiune, o propunere de călătorie fascinantă în lumea banilor.

Obiective cadru

- Dezvoltarea capacității de înțelegere a realității înconjurătoare în vederea formării conștiinței financiare a copiilor, a capacității de transfer, de valorificare, de aplicare a cunoștințelor asimilate;
- Formarea unei atitudini corecte despre muncă, beneficiile acesteia și despre bani și la adoptarea unui stil de viață sănătos, în relație cu aceștia;
- Cunoașterea unor reguli și a unor conduite pentru efectuarea cheltuielilor și îndeplinirii unor obiective financiare pe termen scurt, mediu și lung, pentru reducerea cheltuielilor;

Obiective de referință

- să înțeleagă ideea de limită în cheltuirea banilor (diferența dintre dorință și posibilitate);
- să dezvolte respectul copiilor față de muncă și față de bani;
- să intuiască aspecte legate de importanța muncii și a plății acesteia;
- să-și însușească noțiuni simple despre bani;
- să dezvolte atitudini pozitive față de persoanele care nu au bani;
- să-și însușească deprinderi de muncă în echipă ;
- să intuiască aspecte legate de existența unor lucruri care nu pot fi cumpărate.

Conținuturi

- Bani și importanța lor în viața noastră
- Economisirea banilor
- Cheltuirea banilor
- Donațiile

Exemple de comportament :

- să observe și să compare prețurile de la diferite produse;
- să observe raportul calitate-preț pentru diferite produse;
- să-și exprime ideile, gândurile și emoțiile/sentimentele;
- să utilizeze în vocabularul activ cuvinte și expresii specifice educației financiare;
- să-și formeze deprinderea de a cumpăra și vinde unele produse;
- să recunoască monedele și bancnotele românești;

- să economisească bani pentru a-și cumpăra ceea ce-și doresc.

Activități de învățare: convorbiri, lecturi după imagini, jocuri didactice, picturi, desene, lucrări colective, memorizări, prezentare PPT, expoziții, concursuri, voluntariat.

Metode și mijloace de realizare: convorbirea, discuția colectivă, jocul-exercițiu, jocul-concurs, expoziția, aplicații practice, conversația euristică, brainstorming, joc de rol, diagrama Wenn, explozia stelară, bula dublă, brainstormingul, piramida, diamantul, schimbă perechea, turul galeriei, jurnalul grafic.

Modalități de evaluare: labirinturi, desene, rezolvarea unor fișe, jocuri de perspicacitate, experimente practice, jocuri de rol, dramatizări, machete, expoziții, realizarea unui CD cu poze din timpul activităților.

Planificarea activităților de învățare SEMESTRUL I

<i>Data</i>	<i>Tema activității și mijlocul de realizare</i>	<i>Obiective</i>	<i>Strategii</i>	<i>Modalități de evaluare</i>
Sept.	Banii-pe înțelesul tuturor -popularizarea opționalului	-să conștientizeze importanța muncii; -să-și însușească noțiuni simple despre bani;	Explicația Conversația Observația	Întrebări Imagini
Sept.	„Cum apar banii ?” convorbire	-să-și însușească noțiuni simple despre bani; -să înțeleagă treptat că banii se câștigă prin muncă;	Observația Conversația Explicația Dialogul	Întrebări Imagini
Oct.	„Trocul” Joc didactic	-să înțeleagă semnificația noțiunii de troc ; -să cunoască și să utilizeze tehnici de negociere a unor produse;	Conversația Explicația Problematizarea	Fișe de evaluare
Oct.	„Trocul” Memorizare	- să memoreze versurile poeziei; - să înțeleagă mesajul etic al poeziei;	Recitarea Conversația Explicația Memorarea	Interviu Fișe de evaluare
Oct.	„Povestea banului” Vizionare filmuleț	- să-și însușească noțiuni simple despre bani; -să înțeleagă treptat că banii se câștigă prin muncă;	Vizionarea Explicarea Conversația Aplicația	Întrebări Fișe
Nov.	„Monede românești” Observare	-să comunice impresii, idei în urma observării monedelor; -să sesizeze asemănările și deosebirile dintre monede ; -să-și însușească noțiuni despre valoarea monedelor.	Conversația Observarea Problematizarea Explicația	Fișe de evaluare
Nov.	„Pușculița clasei” Confecție Lucrare colectivă	-să găsească soluții de realizare a temei prin tehnici diferite -să-și însușească noțiunea de economisire	Conversația Observarea Explicația Aplicația	Expoziție
Nov.	„Bancnote românești” Observare	-să comunice impresii, idei în urma observării bancnotelor; -să sesizeze asemănările și deosebirile dintre bancnote; -să-și însușească noțiuni despre valoarea bancnotelor	Conversația Observarea Explicația Aplicația	Fișe de evaluare
Dec.	„De ce unii oameni nu au bani ?”	-să definească ideea de a avea/ a nu avea bani și să o exprime în diverse	Explicația Conversația	Interviu

	Conversație	moduri;		
Dec.	„Dăruim din pusușuța noastră” Activitate caritabilă	-să se implice în acțiuni caritabile;	Conversația Explicația	Mesaje
Ian.	„Monede românești” Amprentare	-să găsească soluții de realizare a temei prin tehnici diferite -să recunoască monedele și bancnotele românești;	Conversația Observarea Explicația Aplicația	Expoziție
Ian.	„Povestea celor cinci bănuși” Povestire	-să audieze cu atenție un text -să înțeleagă treptat că banii se câștigă prin muncă;	Conversația Povestirea Explicația	Întrebări

Așteptări

- Înțelegerea unor noțiuni simple despre bani și muncă, de către copii;
- Implicarea familiilor;
- Conștientizarea familiilor despre responsabilitatea ce le revine într-o educație financiară a copiilor conforma cu realitatea.

Evaluare: expoziții, fotografii - album, concursuri, un poster al proiectului, crearea unor mesaje;

Resurse umane: educatoare, copii, părinți

Evaluare proiect: expoziții, poster proiect, lucrări colective, album foto, concurs desen pe unitate.

Valorificarea proiectului

Pe parcursul derulării proiectului vor fi popularizate activitățile în cadrul grădiniței, comunității, pe blogul și site-ul www.didactic.ro și pe alte site-uri educaționale.

Bibliografie:

- Programa activităților instructiv -educative în grădinița de copii, Editura V& I Integral, București, 2005
- Educație financiară – Banii pe înțelesul copiilor, Manual publicat la Editura Explorator, 2013, Ploiești, autor Ligia Georgescu – Goloșoiu;
- Educație financiară – Banii pe înțelesul copiilor, Caietul elevului publicat în Editura Explorator, 2013, Ploiești, autor Ligia Georgescu -Goloșoiu;

MEDIUL ȘCOLAR - PRINCIPALUL SPRIJIN AL FAMILIEI

*Prof. învă. preșcolar Matei Aniela Ioana
Școala Gimnazială Emil Racoviță Gârda de Sus/ Structură GPN Ghețar*

De multă vreme familia solicită și primește sprijinul școlii în îndeplinirea rolului său educativ. Toate contactele dintre școală și familie trebuie să fie educative; dacă este sau nu așa, aceasta depinde nu numai de școală, ci și de familie. Familia trebuie să fie conștientă că acțiunile întreprinse

de școală sunt în interesul său și să nu le ocolească. Dintre aceste acțiuni mai importante sunt lectoratele cu părinții.

Prin modul de organizare, prin tematica și structură, prin finalitatea lor, lectoratele pot deveni o adevărată școală a părinților. Numai menținerea unui strâns contact între cele două medii de viață ale copilului face posibilă influența lor unitară, numai astfel școala poate contribui la ridicarea familiei la nivelul sarcinilor pe care societatea i le pune pe plan educativ.

Eficiența lectoratelor depinde de:

- conținutul tematic;
- calitatea expunerii;
- participarea părinților la discuții.

Anchetele printre părinți și cadre didactice au scos la iveală faptul că în numeroase școli lectoratele mai constituie încă o formalitate de care școala se achită din obligație, în mod cu totul superficial. Astfel, se încredințează această sarcină unui singur cadru, considerat cu mai multă experiență, când de fapt ea ar trebui să angreneze întregul colectiv de cadre didactice al școlii. Se organizează prea puține sedințe (una pe semestru) în raport cu numeroasele probleme la care părinții așteaptă răspuns competent. Temele tratate sunt de cele mai multe ori generale, rupte de relațiile școlii respective, de problematică actuală a vieții de familie. Uneori aceleași conferințe sunt prezentate de aceleași persoane ani la rând. Este firesc că astfel de lectorate să nu se bucure de interesul și participarea largă a maselor de părinți.

Răspunderea organizării și planificării lectoratelor cu părinții trebuie să revină conducerii școlii. Toate cadrele didactice vor contribui la întocmirea tematicii, la depistarea și solicitarea celor mai potrivite persoane care să prezinte temele, precum și la mobilizarea părinților. În ceea ce privește conținutul tematic, el va fi fixat în funcție de cazurile concrete ce se ivesc în fiecare clasă, cazuri care au la bază carențe grave ale educației în familie. Tematica poate fi, de asemenea, fixată pe baza unor sondaje efectuate în rândul părinților. Acestea vor scoate la iveală ce probleme de educație sunt neclare părinților, în ce domenii întâmpină greutăți și au nevoie de îndrumări pedagogice. Calitatea expunerii depinde și de alegerea cu grijă a conferențialului. Acesta va fi de specialitate și va avea experiență în activitatea cu părinții. Talentul și mai ales tactul cu care va ști să pună problemele și să câștige încrederea auditoriului va asigura participarea acestuia la discuții, cea mai bună dovadă că lectorul și-a atins ținta. Când cele expuse sunt însoțite de ilustrații (proiecții, filme de scurt metraj) lectoratul devine mult mai interesant, mai educativ, captivând atenția și celor mai puțin obișnuiți să urmărească o conferință. Dacă după conferința, conferențiarul este solicitat să dea consultații, el va sta la dispoziția părinților, chiar dacă nu are această obligație.

Lectoratele pot să-și asocieze și alte forme ale propagandei pedagogice: vizionarea unor filme, audiția unor emisiuni sau benzi, organizarea standurilor de cărți, broșuri și reviste pedagogice, difuzarea unor materiale pe teme educative, etc.

Vizitele la domiciliul școlarilor sunt, de asemenea, de multă vreme folosite în activitatea școlii cu familia. Vizitele folosesc în primul rând cadrelor didactice, care în felul acesta își pot da seama de condițiile de viață ale școlarilor, își pot elucidă cauzele anumitor deficiențe în comportarea lor. Efectuarea la intervale mari (o dată pe an) din lipsă de timp a profesorilor și a părinților, vizitele la domiciliu nu pot fi considerate o formă de bază a educației pedagogice a părinților, la fel ca și celelalte forme practicate sporadic în școală, ca discuțiile în cadrul adunărilor cu părinții pe clasă și școală, convorbirile personale etc.

Cine poate face educația părinților? Toți cei ce prin profesiunea lor vin în contact cu familia și problemele ei: medicii, psihiatrii, psihologii, pedagogii, juriștii, sociologii, asistenții sociali. Nu toți aceștia au însă vocația necesară. Cei fără vocație neglijează acest aspect obligatoriu al profesiei lor, iar cei cu vocație o fac voluntar și cu succes. Educația părinților cere un ansamblu de cunoștințe și aptitudini pe care nu le dă nici o profesiune existentă în prezent. De aceea este necesar ca toți cei ce o vor realiza să fie pregătiți în mod special pe acest domeniu de activitate ce își are rigurile lui interne.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bătrânu, Emilia, (1980), *Educația în familie*, Editura Politică, București
2. Ciofu, C., (1998), *Interacțiunea părinți-copii*, București.
3. Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura POLIROM, Iași, 2004